

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE GEMEENTE DORDRECHT - DORDTSE DINSDAG D.D. 11 FEBRUARI 2025

Vergaderzaal 3

1. Werkgeversdelegatie

2. Agendacommissie

3. Werksessie mediabeleid Dordrecht (consultatie)

Voorzitter: Mevrouw Boom-Vos
Raadsgriffier: Mevrouw Bronsveld
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Bootsman (GroenLinks)
Dhr. Droog (ChristenUnie/SGP)
Mevr. Van Engelen (GroenLinks)
Mevr. De Heer (Forum voor Democratie)
Dhr. Den Heijer (VVD)
Dhr. Katif (Beter voor Dordt)
Mevr. Koene (Gewoon Dordt)
Dhr. Kolkiliç (DENK)
Mevr. Nieuwland-van den Bosse (ChristenUnie/SGP)
Dhr. Okkerse (SP)
Mevr. Schnabel (Partij van de Arbeid)
Dhr. Van der Spoel (Fractie van der Spoel)
Dhr. Stolk (VSP)
Dhr. Venderbos-Lambinon (Partij voor de Dieren)
Dhr. De Vries (VSP)

Portefeuillehouder: wethouder R. van der Linden

Ambtelijke ondersteuning: mevr. Van Walderveen

Insprekers: dhr. Van Valburg

De voorzitter: Het leukste van de hele avond vind ik altijd, welkom. Hij doet het maar twee keer. Welkom, raads- en commissieleden en ... Hij is gestopt. Sorry, ik werd iets te enthousiast. Welkom aan wethouder Van der Linden, namens het college. En welkom aan onze gasten, mevrouw Van Walderveen en de heer Van Valburg.

Ik ga eerst even aan iedereen voor het verslag vragen om voor te stellen. En dan ga ik daarna even het verloop van de avond schetsen. Kan ik bij mij links beginnen?

De heer Van der Linden: Rik van der Linden, wethouder.

Mevrouw Van Walderveen: Jeanette van Walderveen, ambtelijke ondersteuning.

De heer Van Valburg: Bert van Valburg, Media Adviseurs Nederland.

De heer Katif: Jacques Katif. Beter voor Dordt.

De heer De Heer: Betsie de Heer, Forum voor Democratie.

De heer Van der Spoel: Wouter van de Spoel, Fractie van der Spoel.

Mevrouw Nieuwland-van den Bosse: Eline Nieuwland, ChristenUnie/SGP.

De heer De Vries: André de Vries, VSP.

De heer Stolk: Leo Stolk, VSP.

De heer Droog: André Droog, ChristenUnie/SGP.

De heer Kolkilic: Masum Kolkilic, DENK.

Mevrouw Schnabel: Marije Schnabel, Partij van de Arbeid.

Mevrouw Van Engelen: Yara van Engelen, GroenLinks Dordrecht.

De heer Bootsman: Nick Bootsman, GroenLinks Dordrecht.

De heer Venderbos-Lambinon: Cees Venderbos-Lambinon, Partij voor de Dieren

De heer Okkerse: Mario Okkerse, SP Dordrecht.

Mevrouw Koene: Irene Koene, Gewoon Dordt.

Mevrouw Bronsveld: Corine Bronsveld, commissiegriffier.

De voorzitter: En mijn naam is Karin Boom. En ik mag de voorzitter zijn vanavond. We gaan het hebben over mediabeleid. Mooie volle zaal. Mediabeleid is een onderwerp waar we ons voor een tweede, misschien wel een derde keer over buigen. En ditmaal in consulterende zin. Het vorige mediabeleid kon niet op voldoende steun van de commissie rekenen. En er werd geconstateerd dat de vorige portefeuillehouder, de heer Kolff, een werksessie en een expertsessie had toegezegd ter voorbereiding op het mediabeleid. Dat is toen alleen bij een expertsessie gebleven. En dat gaan we nu vandaag herstellen. En doen we er ook een werksessie bij. We gaan een consultatie houden met mevrouw Van Walderveen en de heer Van Valburg. En uiteraard namens wethouder Van der Linden.

Onze commissie eind 2024 heeft zelf stellingen en vragen aangedragen voor deze consultatie. En op basis daarvan is deze avond voorbereid. We gaan strakjes bij het begin beginnen door ons af te vragen welk type document we verwachten. En daarna worden we steeds concreter. Wat willen we qua mediabeleid?

Het is vooral een opbouw van wat we qua mediabeleid hebben. En een volgende keer kunnen we het over organisaties gaan hebben. Maar het gaat vooral nog even denken wat wij als gemeente nu qua mediabeleid willen. Er is een Mentimeter voorbereid. Ik hoop dat iedereen een mobiele telefoon en internetverbinding heeft, maar dat gaat waarschijnlijk wel lukken. Aan de consultatiesessie is ook nog een brief van Via Cultura toegevoegd aan dit dossier. En met uw toestemming houden we deze brief even aan tot de behandeling van het raadsvoorstel mediabeleid. Zoals ik net zei, dan gaan we dieper op organisaties in. Ik zou ter opening het woord willen geven aan wethouder Van der Linden.

De heer Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Stolk.

De heer Stolk: Mag ik heel even zeggen dat ik wel aanwezig ben, maar uit belangen dat ik niet meedoe in de discussie.

De voorzitter: Goed dat u het even aangeeft. Dat had ik ook kunnen constateren. Maar fijn. Dank u wel. Dan ga ik nu het woord geven.

De heer Van der Linden: Dank, voorzitter. Goed ook om bij elkaar te zijn. We hebben natuurlijk enige tijd geleden een beeldvormend overleg gehad over het vorige voorstel wat er lag. En dat beeldvormende overleg eindigde eigenlijk in toch wat oordeelsvormend concluderen. Waarbij in ieder geval voor ons, voor mij als portefeuillehouder, maar ook ambtelijk wel duidelijk was, dit voorstel, op allerlei manieren beantwoordt het niet aan de wens die er in- of expliciet leeft. Waar willen we eigenlijk naartoe? Dat staat wel in het stuk, maar dat was niet duidelijk kennelijk. Hoe doen we dat eigenlijk? Op wat voor manier willen we eigenlijk kijken naar media? Dan kun je maar een ding doen, is de vraag terug stellen, wat voor kaders wilt u als raad meegeven? En ook, op wat voor manier wilt u een volgend stuk uw kant op zien komen? Dat kan natuurlijk met een startnotitie, zoals we vaker grotere beleidsontwikkelingen starten met een startnotitie. Maar er zijn ook andere vormen. Die zag u in de presentatie staan. Want misschien kunnen we aan de hand van deze sessie al iets verder zijn dan een startnotitie. Maar wat mij betreft hebben we een goede avond als aan het eind in ieder geval wel helder is wat u wilt teruglezen in het uiteindelijke voorstel. En hoe we het gaan organiseren, dat komt daarna. Maar als we dat hebben, dan kunnen we in ieder geval de volgende stap zetten. Tot zover maar eventjes.

De voorzitter: Dank u wel. Dan laat ik de presentatie aftrappen door mevrouw Van Walderveen.

Mevrouw Van Walderveen: We hebben een aantal vragen bedacht die in Mentimeter in te vullen zijn door u. En na een korte intro krijgt u dan de mogelijkheid om ... Ik zit even te denken, ik heb hem ...

Ik twijfel even of ik de laatste versie van de presentatie heb. Maar dan sla ik straks gewoon een sheet over als die er per ongeluk nog in zit.

Maar in ieder geval, u kunt inloggen door de QR-code gewoon in uw scherm te laten zien. Of u gaat naar Menti.com. En dan moet u de code die bovenaan dat scherm staat invoeren. Het kan eigenlijk met iedere telefoon. Als u gewoon het op foto zet, dan kom je meestal al bij de QR-code en bij een link. En dan kom je direct in de juiste presentatie. En als het goed is, krijg je dan gewoon ook als scherm dat wat we nu voor ons zien. En dan kan je zoveel duimpjes geven als je wil inderdaad. En als iedereen een duimpje geeft, dan weten we ook of iedereen erin zit. Dat zijn er nu nog maar tien. Dertien moeten we er hebben. Is er nog iemand die het niet lukt? Twaalf. Dat is het misschien. Hebben we er dan toch genoeg? Nee, we moeten toch ... Of gewoon naar de ... Misschien naar de website gaan.

De heer Van der Linden: Jongens, nu maken we er een spelletje van. Dat is niet de bedoeling.

Mevrouw Van Walderveen: Ik ben gerustgesteld, is ook de goede versie, want deze sheet verwachtte ik, maar ... Nee hoor, dat niet. Het is dezelfde code. Komt gewoon in hetzelfde scherm uit. Helemaal goed. Dit zijn een aantal functies die wel veel gebruikt worden als de functies van media. Die stonden ook in het vorige beleid, maar ik laat ze hier nog een keertje zien. En de vraag is eigenlijk, welke van deze functies vindt u belangrijk? En dan mag u door te schuiven aangeven, welke vindt u het belangrijkste, welke minder belangrijk? Of is er nog een andere functie waarvan u zegt, die was de vorige keer niet in het beleid genoemd, maar die vind ik eigenlijk ... Die heb ik gemist. Dan kunt u ook anders aangeven. Het is even wennen. Het is ook meteen de technisch ingewikkeldste vraag. Er hebben nu tien mensen wat ingevoerd. Twee mensen mis ik het antwoord nog van. Maar ik zie een beeld in ieder geval zo van één tot en met drie. En ik zie ook een aantal anders. Daar zijn we wel benieuwd naar, welke functie van media heeft u nog gemist? Ik weet natuurlijk niet wie dat heeft ingevoerd. Is er iemand die anders had ingevoerd? Ja.

De heer Bootsman: Jazeker. Ik denk dat ik het sociale stukje nog een beetje mis. Dat zou je natuurlijk ook deels onder binden kunnen zetten. Maar media worden tegenwoordig ook steeds moderner. Je hebt steeds meer de rol van de sociale media. En ook bij jongeren zie je steeds meer dat de sociale media de rol van de confessionele media inneemt. Als ik jongeren spreek zeggen ze, het journaal, wat is dat? Instagram haal ik het nieuws vandaan. Dat bedoelde ik in ieder geval een beetje met dat anders.

Mevrouw Schnabel: Mag ik?

De voorzitter: Gaat uw gang, mevrouw Schnabel. Laten we het beetje informeel houden. En als we uit de hand lopen, dan grijp ik in.

Mevrouw Schnabel: Ik had nog delen, maar dat valt natuurlijk ook een beetje onder binden. Maar delen in de zin van verhalen delen, inwoners die verhalen delen. Dat.

De voorzitter: Ik mis nog wel één persoon. Er is nog steeds één iemand niet ingelogd. Is iedereen ingelogd? Leo is nummer veertien. Die telt niet mee. Vandaar.

Mevrouw Van Walderveen: In de nota waren de doelstellingen ietsje anders geformuleerd. Maar ik heb daar nog eens een keer goed naar gekeken, want daar was ook veel discussie over van, we herkennen eigenlijk te weinig de doelstellingen. Ik heb ze nog eens vergeleken ook met hoe ze in het stuk stonden van, hoe heet dat, mediabeleid van Tilburg. En ik kom tot deze nieuwe formulering van doelstellingen. Ietsje herschreven hoe het stond. En ik ben wel benieuwd, ook weer een rangorde van, welke vindt u het meest belangrijk of is er nog een heel andere doelstelling die u eigenlijk ziet voor mediabeleid? Wat zouden de gemeentelijke doelstellingen voor het mediabeleid moeten worden, of de Dordtse doelstellingen? In het Dordts mediabeleid, wat moet dan terugkomen? Of is het iets heel anders? Dacht u aan iets heel anders? Dan vult u gerust anders in of zet u anders bovenaan. Met deze doelstellingen? De eerste doelstelling is divers en toegankelijk aanbod van betrouwbare media. Dat gaat over de pluriformiteit van het media-aanbod, dat dat divers moet zijn en dat iedereen allerlei media zou moeten kunnen bereiken. Dat we dat willen als gemeente. En dat er betrouwbare informatie in staat. Dat we het belangrijk vinden als gemeente dat je ervan op aankan, dat er geen misinformatie in staat of ... En het andere, de tweede is geen inhoudelijke bemoeienis en sturing, open tegemoet treden van onafhankelijke journalistiek. Dat is een doelstelling die te maken heeft met onze eigen rol als gemeente ten aanzien van de media. Dat kun je beschrijven als gemeente dat je dat belangrijk vindt om richting de media te hanteren als basisprincipe. Het behouden en versterken van een huidig pluriform landschap. Daar komt dat nog een keertje terug. Dat is iets anders geformuleerd dan die eerste doelstelling. Maar dat gaat vooral ook om echt het brede landschap van aantal media. En het bevorderen van mogelijkheden voor samenwerking, dat is iets wat je ook zou kunnen willen als gemeente, dat je daarop gaat inzetten. Een soort richtlijnen, uitgangspunten. Is het zo iets duidelijker? De categorie anders mag ook.

Inspreker: Eigenlijk is het de wat, wat je hier aan wil geven. Wat willen we eigenlijk met ons mediabeleid? En dan zijn er vier genoemd en eentje kun je nog zelf doen.

Mevrouw Koene: Maar dat snap ik wel. Alleen het gaat toch vanuit wie gezien? De gemeenten. Ik bedoel, maar de gemeenten zijn voor mij de ambtenaren, bij wijze van spreken.

Inspreker: In de gemeente heb je als algemeen gezien beleid. Een coalitieoverleg. Doelstelling van een bepaalde periode van een college. En daar wil je iets mee. Dat wil je aan de bevolking laten zien, wat je doet voor verschillende doelgroepen. En door doelstellingen of kenmerken aan te geven wat je daarin belangrijk vindt, zie je dit soort mogelijkheden aangegeven.

De voorzitter: Kan je de gemeente hier ook als raadslid zien? Wat wil je als raadslid hier? Maakt dat het makkelijker?

Inspreker: Ja, dat kan. Want in principe zeg je straks als je het mediabeleid aanneemt, zo willen wij als gemeente, zo willen we ook als raad, zo willen we ook dat het college, zo willen we ook dat de afdeling communicatie, juridische zaken, de ambtenaren, dat ze op die manier omgaan met media.

Mevrouw Koene: Voorzitter, maar ik bedoel, de status bijvoorbeeld behouden en versterken huidige pluriform landschap. Maar als je vindt dat dat nu al niet zo is?

Inspreker: Er staat in ieder geval ... Sorry, mag ik dat wel doen? Staat er. Er staat ook versterken. Als je graag wil dat er een heel pluriform landschap is, waardoor je de verschillende doelgroepen kunt bereiken ... Iemand op leeftijd, daar schaar ik mezelf ook onder, en iemand van 16, 17 moet je op een andere manier zien te bereiken. Dat is pluriform. Met andere woorden, gebruik je hierbij Instagram of gebruik je Facebook of gebruik je de website van de gemeente of gebruik je een vlogger, een influencer of de lokale omroep? Dat is je range aan media-instellingen die je kunt gebruiken.

De voorzitter: Ik denk dat we nog heel even wachten tot mevrouw Koene haar lijstje heeft ingevuld. Helemaal top. Ik zie hem daar binnenkomen op nummer elf. Dan kunnen we deze nu zo als ...

Mevrouw Van Walderveen: Ik weet niet of er nog anderen zijn die bij het invullen van deze vraag misschien nog iets hadden van, maar ik twijfelde wel of dit hem nou precies is? Of nog van dit soort opmerkingen van, draait het om houden? Of zitten er nog andere aarzelingen bij? Of iemand die nog een toelichting wil geven waarom hij precies deze volgorde heeft aangegeven? Daar was ik nog even benieuwd naar, voordat we doorgaan naar de volgende.

De heer Katif: Ik zit met een probleem. Je hebt ouderen. Toevallig mijn schoonouders zijn op leeftijd. En die zijn gewend om hun nieuws ergens anders van te halen. Terwijl de jongeren, wat ik net gehoord heb van de heer Bootsman, dat die op een andere manier benaderd worden. In het mediabeleid zou je daar ook rekening mee moeten houden dat je niet in een keer in een soort digitale lift ... Terwijl er andere mensen zijn die zeggen, maar wacht eens even, ik kan amper met ... Mijn schoonvader bijvoorbeeld, die ziet maar voor 5 procent. Dat hou ik bij mezelf, zou ik zeggen. Die zegt, ik kan het niet zien. Die is afhankelijk van zijn oren, zal ik maar zeggen, of van het geluid.

De heer Van der Linden: Maar dat zou dan betekenen, denk ik, dat je zou moeten inzetten op meerdere kanalen.

De heer Katif: En het is nog, ik zeg niet erger, het is nog specifiek. Die doelgroep wordt nog groter. En dat wordt alleen maar nog groter. Je zou daar in je mediabeleid echt duidelijk rekening mee moeten houden. En dat je niet alleen in '...' gaat en ChatGPT en wat nog meer zij.

Inspreker: En dan denk ik, wat u vertelt, dat dat vooral thuishoort in de eerste doelstelling, divers en toegankelijk aanbod. Dat is niet alleen voor Jantje of voor Pietje of voor jong of voor oud, dat is voor allemaal. Ook mensen die visueel beperkt zijn of mensen die auditief beperkt zijn. Als je als gemeente zegt, wij willen een divers en toegankelijk aanbod, dan zeg je ermee dat je alle doelgroepen wil bereiken. Hoe je dat doet, dat is vraag twee. Daar komen we misschien straks aan toe, maar dat is het wat? En een tweede wat, wat er staat, is, we willen geen inhoudelijke bemoeienis. Waar hebben we het de laatste tijd heel veel over?

Gemeenten betalen uit het Gemeentefonds, soms uit een mediapot bepaalde media-instellingen en denken dan soms ook nog inhoudelijk te kunnen bepalen wat er moet gebeuren. Als we het hebben over journalistiek, dan is dat, wij willen dat journalistiek op een goede manier gebeurt, divers en toegankelijk en we willen daarmee ook nog wat we nu hebben behouden en versterken, dan moet je dat overlaten aan die media-instellingen.

Mevrouw Van Walderveen: Maar ik zie ook voor de eerste twee in ieder geval veel reacties. En zijn er nog andere opmerkingen of bedenkingen bij het invullen hiervan geweest? Iemand die nog iets wil toelichten? Nee? Dan gaan we door naar de volgende. De vorige keer is het natuurlijk ook wel gegaan over of het meer een visie zou moeten zijn of beleid, of dat er toch nog eerst een startnotitie moest komen. Vandaar toch ook nog even deze checkvraag. Een startnotitie zou zijn dat we helemaal teruggaan en nog een keertje beschrijven wat voor een soort document het moet zijn. Daarvoor zitten we hier eigenlijk ook een beetje. Een visie zou alleen bevatten, hoe ziet de gemeente de rol in het contact met de media, de pers en andere belanghebbenden? Hoe gaat de gemeente om met informatievoorziening, persvrijheid? Dat zou dan een beetje op hoofdlijnen blijven. Eigenlijk gaat het niet verder dan de doelstellingen die we net hebben besproken. En als we het echt hebben over beleid, dan zou het gaan over, waarom willen we dit beleid? Dan bevat het ook een visie, een analyse van de huidige situatie, een uitwerking in doelen, strategie, richtlijnen. Dan gaat het een stap verder ook van, wat willen we gaan doen als gemeente? En hoe gaat de gemeente om met perscontact? Dan heb je eigenlijk ... Het is alleen maar een startnotitie of alleen de visie of beleid. Nog even de checkvraag, moeten we inderdaad beleid gaan maken, wat u eerder ook aangaf, of moeten we toch volstaan met nu een nieuwe versie die alleen maar een visie bevat of een startnotitie? En daar heeft u een meerkeuzevraagje voor.

De heer Van der Linden: Wat je nu ziet, is dat een meerderheid aangeeft, maak maar meteen, ik doe even zo, beleid. En drie mensen spreken zich uit voor eerst een startnotitie. Eigenlijk zit in beleid natuurlijk altijd een stukje visie en ook, hoe ga je dat dan uitvoeren? De meerderheid geeft aan, niet eerst, wat we vaak natuurlijk bij hele grote beleidsveranderingen wil doen, eerst een startnotitie te willen zien, maar meteen door te stappen naar het beleid. Is wel een duidelijke uitspraak. Dat gaan we dan denk ik op die manier oppakken. Maar misschien dat u nog denkt, ik wil toch nog iets meegeven.

Mevrouw Koene: Maar sorry, we wilden graag een visie ooit. Die hebben we nog steeds niet gekregen. En die visie is, wat mij betreft, echt, wat willen we met dat mediabeleid? Wat vind je belangrijk? En noem maar op. En beleid is pas dat je ... Eigenlijk hoeft je helemaal geen ... Even flauw gezegd, als je een goede visie hebt, hoeft je geen beleid te hebben, want dan is het duidelijk, ook voor alle media, hoe ze het in kunnen gaan vullen.

De heer Van der Linden: Dat ben ik met u eens. Wat ik nu zie, is dat de meerderheid van de mensen hier aanwezig in ieder geval aangeeft, maak maar meteen beleid. Ik ben wel benieuwd ...

Mevrouw Koene: Maar dan ben ik benieuwd wat mensen daaronder verstaan?

De heer Van der Linden: Dat is een goede vraag.

De voorzitter: Volgens mij zie ik daar wel twee handen om ... Dan gaan we eerst naar mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Dank u wel, voorzitter. Zoals mevrouw Koene het zegt, denk ik, dan klinkt een visie inderdaad heel goed in de oren. Alleen waar bij mij de twijfel zat, is dat mijn ervaring, dat is niet per se dit college of de gemeente Dordrecht, maar mijn ervaring is vaak als een gemeente een visie opstelt, dat dat een soort van heel vaag is en heel breed. En dan ben ik bang dat dingen toch weer uit de hand gaan lopen. Daarom dacht ik startnotitie, want dat ken ik als een soort van puntsgewijs ding. Maar als de gemeente, het college, de gemeente ons vertrouwen kan geven, wij kunnen echt een duidelijke visie opstellen waar alles wat de raad de afgelopen tijd en ook een stukje van de vorige periode volgens mij zijn ze heel lang mee bezig, in kan verwerken, kan meenemen, dan zie ik een goed visiedocument wel zitten. Maar dan wil ik wel een echt visiedocument en niet zoals we het kennen uit gemeenteland.

De voorzitter: Mijnheer Katif.

De heer Katif: Dank u wel, voorzitter. In zoverre kan ik wel even met mevrouw Koene voelen. Maar tegelijkertijd zie ik namelijk dat beleid voor mij is, daar zit ook een stukje visie achter. Ook in het beleid is dat gewoon, met een mooi woord, verdisconteerd, of je het wil of niet. Want je moet een visie hebben om beleid te kunnen maken. En dat zou een onderdeel kunnen zijn. Eenmaal weet je, ik wil, ik noem het, een multifunctionele media weet ik veel, een streekoproep. Je kan zo gek niet bedenken wat je allemaal wil. Dan heb je een visie. En dat staat in het beleid zelf. Voor mij is het onlosmakelijk met elkaar verbonden. Ik zie het verschil namelijk niet. Klinkt heel raar, maar ik zie het verschil niet.

De heer Van der Linden: Mag ik een poging wagen? Want ik zou het jammer vinden als we een volgende keer, of het over drie maanden of zes maanden is, het zal iets eerder zijn hoor, maar laten we zeggen drie maanden bij elkaar zitten en dat een deel van u zegt, maar dit willen we niet. En dat risico lopen we nu wel een beetje. Want de vorige keer vond ik als argeloze bijzitter wel dat er best verschil ... De toon was overal van, dit is niet wat we bedoelen. En inderdaad, mevrouw Koene gaf aan, ik wil eerst een visie. Een andere wilde veel concreter. Vandaar ook deze vraag. En als u mij een kwartier geleden had gevraagd, wat gaat hier uitkomen? Dan komt hier uit, tien stemmen voor een startnotitie. Dat is niet gebeurd. Prima. Maar kijk, ik zou als ik ... Ik vind het best lastig om nu toe te zeggen, we gaan beleid maken. Want het kan heel goed zijn dat we dat doen op basis van een visie waarvan de helft van u zegt, dat vinden we te pover of te uitgebreid of te veel dit of te veel dat. Mijn opvatting zou zijn dat de visie die je op mediabeleid hebt echt heel compact kan. Laten we zeggen, drie A4'tjes dat is al heel veel. Weel meer zou dat niet moeten zijn.

De heer Katif: Voorzitter, maar waarom zou het beleid namelijk ook niet die twee A4'tjes zijn?

De heer Van der Linden: Zeker.

De heer Katif: Ik bedoel, ik vind het een beetje raar om dat aan ... Een visie doe je maar vier en een beleid moet er twintig. Kan toch ook?

De heer Van der Linden: Nee. Kijk, ik heb weleens een definitie van beleid gehad, beleid moet je in een kwartier kunnen vertellen, punt. Dat is beleid. En natuurlijk, iedereen snapt als je met een heel dik stuk van Maasterras tot jeugdbeleid, enzovoorts, dan heb je natuurlijk veel meer data eronder liggen enzovoorts. Maar dit is een compact onderwerp, wat een scherpe opvatting nodig heeft over hoe wij als gemeentelijke overheid vinden dat je met de omgeving om moet gaan richting je inwoners, richting je andere stakeholders en met wat voor media je dat doet. Dat zou in de visie moeten staan. Ik bedoel, wat mij betreft zou de visie 2 A4'tjes moeten zijn en het beleid anderhalf pagina erachter. Dan zouden we er zijn. En nu wordt er iets aangewezen, wat ik absoluut niet kan lezen. Even kijken hoor. Rik heeft gelijk. Dat is mooi. We lezen even voor. Is een grapje. Flauw. Zal ik voorlezen wat de gemeente Tilburg ervan maakt? En dat is natuurlijk ook maar een van de 320 gemeentes. Maar Tilburg zegt, gemeentelijk mediabeleid betreft de richtlijnen, plannen en acties die een gemeente opstelt om de communicatie met haar inwoners, bedrijven en andere betrokkenen te organiseren. Het gaat hierbij om het gebruik van verschillende communicatiekanalen, zoals sociale media, websites, gemeentelijke bladen, maar ook om de samenwerking met lokale media en andere externe partijen. Dat is een keurige omschrijving, denk ik, die wel een beetje dekt hoe we er de laatste minuten over praten. Punt even, denk ik. Als uw meerderheid nu aangeeft, ik wil beleid, als ik ... Wat verstaan we daar dan onder? Want ik hecht er wel aan dat we eerst die visie eventjes pakken eigenlijk.

De voorzitter: Ik wil heel even het woord aan mevrouw Nieuwland geven, want die steekt hard haar vinger op. Die heeft iets belangrijks, denk ik

Mevrouw Nieuwland-van den Bosse: Misschien inderdaad goed om even nog toe te lichten, ik heb voor beleid gekozen. Dat lag namelijk de vorige keer voor. En ik vind nog steeds dat dat wel gewoon het einddoel moet zijn. Maar ik denk meer dat we hier elkaar dan nu misschien de vraag moeten stellen, wat is de beste route daarnaartoe? En dan kan ik me best voorstellen dat het misschien wel handig is om eerst een visie op te stellen als tussenstap als het ware, omdat anders zou je kunnen zeggen, dan sturen we hetzelfde mediabeleid als de vorige keer. Maar we hebben wel geconcludeerd dat we daar in elk geval ... Dat dat niet beantwoordde aan de vragen die we hadden. Kijk, wat dat betreft zou ik ook prima willen kiezen voor een visie, maar ik zou na die visie nog wel de stap willen zetten later.

De voorzitter: Wil je dat jij concludeert of ga ik concluderen? Ga je gang.

De heer Van der Linden: Is niet mijn rol.

De voorzitter: Is niet jouw rol?

De heer Van der Linden: Nee.

De voorzitter: Dat is mijn rol als voorzitter. Volgens mij hoor ik hier een behoorlijke ... Van alle kanten, vanuit de ambtelijke ondersteuning, wethouder en alle raads- en commissieleden het verzoek van, laten we eerst even goed een visie ... Dat hoeft niet al te veel pagina's te kosten. Er werd er al eentje opgelezen. Laten we die eerst even checken en dan gaan we door naar het beleid. En dan checken dat laat ik heel even aan de wethouder en ambtelijke ondersteuning over hoe ze dat willen gaan doen, of dat we dat per mail doen of dat we daar een sessie voor gaan plannen. Ik wil dat nog heel even parkeren en de rest van de consultatiesessie afwachten. Is dat een goed idee? Ja. Dan gaan we door naar de volgende vraag.

Mevrouw Van Walderveen: Even kijken hoor. Dit gaat dan wel ... Dat kan ook slaan op de visie. Ik gebruik nu het woord beleid. Maar welke soorten media moeten we meenemen in het beleid? Wat moet er wel in, of in de visie, als dat de eerstvolgende stap is die u wilt? Welke soorten media zijn relevant? Het gaat niet om de namen, maar welke dingen dacht u aan? Als het gaat over media, wat moeten we dan vooral daarin betrekken?

De heer Van der Linden: Ik heb hier wel een vraag over. Want kijk, dit is inderdaad ... Een kwartier geleden werd aan deze kant van de tafel gezegd, rekening houdend met leeftijdscategorieën of geletterdheids categorieën moet je je richten op bijvoorbeeld gedrukte media of juist sociale media of televisie, enzovoorts. Dat is een opvatting. En mevrouw Koene, Irene, gaf net aan, daar moet je eigenlijk van afblijven vanuit je beleid, want het is aan de mediamakers wat ze kiezen. Beide kan een goede opvatting zijn, maar ik denk dat als ik het zo ... Het lijkt mij wel verstandig om te beseffen dat we 120.000 inwoners hebben, waarvan sommigen echt geneigd zijn om naar een krant te kijken als ze iets willen horen of lezen of als ze iets willen weten over de stad en anderen absoluut nooit naar een krant kijken, maar meteen hun sociale media-apparaat erbij pakken. Daar een opvatting over hebben, is toch niet verkeerd? Los van het feit dat wij er niet over gaan hoeveel sociale media of televisiezoekers of kranten er dan zijn.

Mevrouw Koene: Volgens mij is het ... Lijkt het me zo dat de media er zelf baat bij hebben dat ze zoveel mogelijk luisteraars, kijkers, enzovoort hebben. En zullen zij als geen ander bekend zijn met hoe zij de boodschap die gebracht moet worden of iets waar ze kritisch op kunnen zijn of wat dan ook, hoe dat het beste via welk medium gebracht kan worden om een zo groot mogelijk bereik te hebben. Daarom heb ik zoiets van, als overheid hoeft je niet te gaan zeggen, als we iets zeggen over, noem maar wat, lijn 10, dan hoeven we dat niet alleen maar op RTV Dordt te doen, want er zijn misschien ook jonge mensen. Weet ik veel. Ik bedoel, dat je gewoon veel gericht gaat kijken als medium zelf. Als gemeente zeg je, wij willen dat de boodschap bij de juiste doelgroep terechtkomt.

De heer Van der Linden: Ik snap de opmerking, maar ik doe nog even een testvraag, als dat kan? Kijk, als je het bijvoorbeeld hebt over, komt het nieuws aan dat bijvoorbeeld lijn 10 een andere route gaat krijgen? Belangrijke busverbinding in de binnenstad, waar heel veel mensen die bijvoorbeeld wat ouder zijn, slecht ter been zeggen, ik ga niet meer fietsen in de binnenstad en mijn auto parkeren is gewoon lastiger en dan moet ik een end lopen. Dat doe ik ook niet. Ik ben echt afhankelijk van die bus. Dan zou ik richting de media wel juist op dit terrein bijvoorbeeld zeker willen weten dat het bericht ook aankomt. En ik zou me kunnen voorstellen dat vanuit hier ook wel wordt nagedacht, komt dit aan bij het medium waarvan we weten ... De seniore Dordtenaar maakt daar iets meer gebruik van dan de jongere. Daar zou je wel iets van moeten vinden dan. Ik zag ook een vraag.

De voorzitter: Mevrouw Van Engelen wil ook graag wat aan de discussie toevoegen.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, voordat er allerlei dingen door elkaar gaan lopen. Volgens mij is het voorbeeld wat de wethouder nu geeft gemeentecommunicatie. Die verantwoordelijkheid ligt bij ons. En het gaat hier over media. En kijk, ik kan best hier als raadslid zeggen, wat ik heel erg belangrijk vind, is onafhankelijke journalistiek. Maar ik ben niet het AD, ik ben niet RTV Dordrecht, ik huur de journalisten niet in. Uiteindelijk kan ik dat niet in mijn beleid opnemen. Het enige wat wij als gemeente weten, we willen wel iets faciliteren, want het is heel erg moeilijk om als lokale omroep uit het niets te bestaan. Maar wat gaan we dan faciliteren en in hoeverre gaan ze het nu zelf doen? We kunnen wel allemaal soorten media gaan noemen die we meenemen in het beleid, maar ga me toch aansluiten bij mevrouw Koene, uiteindelijk is het aan de media zelf welke kanalen ze gaan benutten. En zij zullen daar hopelijk zelf ook het meeste verstand van hebben.

De voorzitter: Mag ik dan nog ... Nee. Maar de media vind ik een heel groot woord. Dat kan ook een youtuber zijn op social media.

Mevrouw Van Engelen: Dat klopt helemaal, voorzitter. Als ik morgen ervoor kies om influencer te worden en allemaal Dordrecht nieuwtjes naar buiten breng, dan ben ik ook opeens onderdeel van die media. Maar ik denk niet dat we dat hoeven op te nemen in het mediabeleid van de gemeente. Dan ga ik dat op eigen houtje doen. Dan moeten we maar kijken of dat belangenverstrengeling is, want volgens mij is dit geval nog nooit gebeurd.

De voorzitter: Ik kijk heel even naar mevrouw Van Walderveen, een moeilijke naam voor mij vanavond, of dat dit even voldoende input geeft, deze input?

Mevrouw Van Walderveen: Je ziet hier gewoon waar in ieder geval aan gedacht wordt. Dat zit nog een beetje door elkaar heen. Soms medium of wat echt een mediakanaal is, maar dat kunnen we dan gewoon in het volgende beleid nog wel wat verder uitleggen. Maar dit is in ieder geval heel handig om te weten waar u allemaal aan denkt. En dit zijn allemaal bekende dingen. Misschien een mooi bruggetje dan ook inderdaad naar wat er net werd gezegd, waar ga je dan eigenlijk als gemeente over? Dat is de, even kijken, niet de volgende, want die is ...

Ja, wel deze. Dit zijn allemaal gemeentelijke instrumenten die je zou kunnen inzetten om iets te doen toch richting de media. Het is niet zo dat we helemaal als gemeente niks kunnen. Dat het allemaal aan de media zelf is. Maar je zou dit kunnen doen. En we waren wel benieuwd welke van deze instrumenten u vindt dat we in ieder geval even naar zouden moeten kijken. Welke we moeten overwegen om dan in te zetten of te kijken van, wat zou het kosten als we dat gaan doen? Zou de media dit zelf willen als de gemeente zich hierop ging richten? Dat we daar nog een keertje naar kijken. En een deel stond ook al in het vorige beleid, maar gewoon even een check, welke zijn wel of niet van toepassing? En dat is natuurlijk wel uitgaande van dat we al met het beleid bezig zijn waarvan u net aangaf, we willen eigenlijk eerst de visie.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, even een verhelderende vraag. Onderzoeksfonds, gaan wij dan als gemeente bijdragen aan onderzoeken over onderwerpen die we in de media willen zien? Dan gaan we echt bepalen wat de media gaat schrijven?

Mevrouw Van Walderveen: Nee, dat is een ... Er zijn gemeenten die een subsidiepotje beschikbaar stellen voor media om kritische verhalen te maken over de gemeente. Dan gaat het natuurlijk niet over dat je dan als gemeente gaat bepalen, over dat onderwerp mag het niet, want dan ga je weer in strijd met je positie van de onafhankelijke media. Maar dat je daar een pot voor beschikbaar zou stellen. Dat kan stimuleren dat de media hun controlerende functie meer kunnen uitoefenen. Dat is maar net wat je besluit om dan ...

De voorzitter: Mevrouw Schnabel heeft ook nog een verhelderende vraag.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Over die subsidie. Is het dan zo dat we als gemeentelijk instrument ... Maar het is toch logisch dat we subsidie aanvragen? Waarom moeten we kiezen uit hoe belangrijk dat we het vinden dat we subsidie aanvragen? Of begrijp ik het verkeerd?

De voorzitter: Volgens mij gaat mevrouw Van Walderveen dat uitleggen.

Mevrouw Van Walderveen: Het is inderdaad een bestaand instrument, wat we gewoon toepassen op ... Via subsidie ondersteunen we bijvoorbeeld de lokale omroep, maar ook nog een aantal andere kleinere, hoe heet dat, initiatieven. De Kinderkrant bijvoorbeeld krijgt subsidie. Het zou raar zijn als u dat niet aangaf, want dat betekent dat dat we iets doen wat u niet meer wil. Maar het zou kunnen in nieuw mediabeleid dat u zegt, we willen de media helemaal niet meer subsidiëren. Dat staat onderaan. En het kan ook gaan om bijvoorbeeld het verstrekken van informatie in het voortraject. Voor het mediabeleid gaven sommige media wel aan, we worden te weinig proactief betrokken. Geef ons eerder wat informatie over nieuwe plannen die de gemeente heeft, want dan kunnen we daar ook mooier nieuws over ... Maar het kan in de vorm van een persbericht of op andere manieren. Nodig ze uit voor leuke openingen of ... Wil iemand nog wat toelichten over waarom die iets heel belangrijk vindt of minder of totaal niet belangrijk?

De heer Katif: Je wil graag met je ... Hoe zeg je dat? Met de inwoners van deze mooie stad wil je communiceren. Alles wat je gewoon even aan het doen bent of wat dan ook, dat wil je gewoon communiceren voor de 100 procent. En ik denk dat media daar een hele belangrijke rol in speelt. En niet alleen de geschreven media, maar ook gewoon zelf. Of dat Facebook of Instagram of whatever welk medium je ook gebruikt. Die informatie moet niet bij jou blijven. Die moet gewoon aan de andere kant, want dat is wat je doet. Je werk, je hobby, weet ik veel, die moet je gewoon over het voetlicht blijven brengen. Daar is kennis gewoon heel belangrijk.

Mevrouw Van Walderveen: Dan hebben we nog een vraag over iets. Waar moet het wel of niet over gaan? Er is nu een lokale omroep. In 2028, is nu het wetsvoorstel, zal dat overgaan naar streekomroep. En de vraag is wat we in die tussenliggende periode in die overgang nog mee moeten nemen wat u belangrijk vindt? Is gewoon een open invulveld. Mag je gewoon aangeven, wat vindt u belangrijk? En dan kunnen we dat een plek geven in het beleid of daar op een manier mee omgaan of daar een antwoord op verzinnen. Kort en bondig. Er is toch nog inderdaad ... Er was veel eensgezindheid over waar de locatie zou moeten zijn. Maar er gooit toch iemand nog even een balletje op. Veel mensen die daar wat van vonden, van dat de locatie juist in Dordrecht zou moeten zijn. Maar niet iedereen denkt daar zo over. Mooi. Ik heb nog een laatste vraag. En dat is, wat u misschien nog niet kwijt heeft gekund in deze vragen, maar wat u ons nog wel wil meegeven voor het vervolg. Welke dingen moeten we vooral niet vergeten in wat we hierna nog gaan doen? Vrij om in te vullen. En volgens mij mag je meerdere vakjes invullen. Is vast misschien wel weer begrensd tot tweehonderd woorden, maar je mag zoveel invullen als je wilt.

De voorzitter: Heeft iedereen zijn input die hij wil leveren kunnen leveren, of wachten we nog heel even? Het blijft stil. Dan ga ik ervan uit dat iedereen zijn input heeft kunnen leveren. Mevrouw Van Walderveen, zijn er nog dingen die u opvallen waar u een vraag over wilt stellen of neemt u dit gewoon mee?

Mevrouw Van Walderveen: Ik denk dat we dit inderdaad wel mee kunnen nemen. Er zitten nog wel een beetje tegenstrijd ... Of tenminste, ik zag aan het begin wel iets. De een wil juist meer actiepunten en de ander zegt, wees beperkt in de verwachtingen en de doelstellingen. Daar kan ik me nog voorstellen dat dat wel ... We kunnen twee kanten op. We gaan juist meer benoemen of we zeggen, we doen heel weinig. Maar daar kunnen we eens even goed over nadenken van, wat doen we een volgende keer? Of misschien wil iemand er nog wat op toelichten die dat heeft ingevuld? Maar ik vind het in ieder geval mooi hoe zo heel snel er allerlei input en ideeën weer komen, waarvan we nog gewoon eens even goed kunnen kijken, wat doen we daarmee? Copy-paste.

De voorzitter: Wethouder Van der Linden, vallen u nog dingen op?

De heer Van der Linden: Wat me in ieder geval opvalt, ik denk dat dat blokje van een halfuurtje geleden van, maak maar meteen beleid, daar heb ik wel mijn aarzeling bij, omdat ik ook wel merk dat er nog heel veel verschillende beelden zijn over wat we precies uiteindelijk willen met elkaar. Er ging ook een hand omhoog.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, ik dacht juist dat we zo mooi tot de conclusie waren gekomen de optie die er niet tussen stond. Eerst gewoon, de wethouder gaf zelf een perfect voorstel, lekker concrete visie en dan nog concreter beleid. En daar werd heel erg op gericht.

De heer Van der Linden: Dat wilde ik achter de komma nog een keer gaan zeggen.

Mevrouw Van Engelen: Sorry, ik was weer te snel.

De heer Van der Linden: Zoals eigenlijk net al ook weer is gezegd, het lijkt mij verstandig dat we een volgende keer, als we bij jullie terugkomen, niet met een pak papier terugkomen, maar met een versie 0.1 van wat je beleid zou kunnen noemen, namelijk dat de visie er staat en hoe we daarmee verdergaan. En dat we dan in zo'n soort achtige setting beeldvormend, consulterend nog eens kunnen zeggen, is dit het of zit er nog iets niet in wat je anders zou willen hebben of niet zou willen hebben? En daarna kunnen we het verder gaan uitschrijven.

De voorzitter: Mijnheer Den Heijer heeft nog een vraag.

De heer Den Heijer: Ik moet zeggen, ik vond deze hele commissie een behoorlijke zoektocht. En volgens mij is dat ook gewoon nodig. Soms is dat ook gewoon nuttig. Ik denk, eerlijk gezegd, dat de ambtelijke organisatie niet zo gek veel kan met wat hier gewisseld is. Ik denk ook dat we, gezien de beperkte capaciteit en de beperkte middelen, daar ook gewoon heel zorgvuldig mee om moeten gaan. Ik zou, eerlijk gezegd, gewoon een voorstel doen om een startnotitie te gaan schrijven, met daarin aanleiding en context, de doelstellingen die voorbij zijn gekomen, de stakeholders, de rolverwachting en scenario's voor verdere uitwerking. Want ik sluit namelijk ook niet uit dat bijvoorbeeld een flexibele visie, gewoon een lichte visie die je in de tijd zou kunnen uitzetten ook best handzaam zou kunnen zijn in een landschap wat best wel verandert op dit moment. Dat kwam ook uit onze koker, dat de rol van de overheid gewoon op dit punt wat beperkt is. En ik denk, hoe kernachtiger je bent en hoe duidelijker je uitspraak is, hoe meer we elkaar ook helpen in gewoon een goede visie of een goed beleid, waar ook de mensen in het veld iets mee kunnen. En ik zou ook niet een nieuwe teleurstelling willen organiseren door het op een toch een wat slordigere manier aan te pakken. Ik denk niet dat dat verstandig is. Dat zou het voorstel zijn.

De voorzitter: Ik hoor uw voorstel. Ik zie ook een heleboel andere gezichten die volgens mij een andere mening zijn toegedaan. Wie deelt dit voorstel?

De heer Katif: Ik wil best reageren, want ik ken een beetje de VVD als inderdaad, de overheid moet zich niet bemoeien met dingen die mensen zelf kunnen. Maar in dit geval wordt ons opgelegd bijna om een mediabeleid te hebben. Als ik mag zeggen dat de expertise vitalisering, hele mondvol, lokale journalistiek benadrukt dit, dan vind ik dat je vooralsnog daar even naar moet luisteren. Plus het feit dat hier een commissie is, die heeft uiteindelijk in haar wijsheid het een en ander gezegd. En ik vind dat van groot respect dat je zegt, laten ... Ik kan heel ver meegaan als je zegt, dat beleid gaan we niet gelijk doen, maar we doen een stukje visie.

Dat vind ik prima om even in een keer te zeggen, ga met een startnotitie, want het ambtelijke apparaat ... Dat snap ik ook wel. Dat verhaal ken ik. Dat begrijp ik ook wel. Maar we hebben met iets belangrijks te maken, of je het wil of niet. En dat is onze rol. En dan kun je het niet gooien op het feit dat ... We hebben namelijk geen tijd. De ambtenaren hebben het druk. Je moet je niet bemoeien met dingen die ... Ik ga het niet chargeren. Ik heb daar best bezwaar tegen. Er is hier iets ...

De voorzitter: Ik wil even wat ...

De heer Katif: Maar ik probeer het naar de commissie ...

De voorzitter: Volgens mij heeft u uw punt heel goed gemaakt. Is het heel duidelijk. Maar ik wil de andere fracties ook even checken. Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, ik hoor dat iedereen ook de visie of de startnotitie al een beetje invult, want de visie kan natuurlijk ook zijn, we gaan ons niet te veel bemoeien als gemeente. Want daar is het de vorige keer allemaal op misgegaan, en daarom zitten we hier ook weer van, wat ga je doen als gemeente als je vindt dat de media niet helemaal functioneert en hoe kan je dan ingrijpen? En volgens mij zijn we het er allemaal over eens wat journalistiek is. Dat proefde ik net. En daar komt nu een visie op. Ik verwacht eigenlijk dat wat de heer Den Heijer net toevoegde dat dat er ook een beetje bij gaat horen. We hebben zo meteen een visie. Daar komen een paar punten uit. En dan heb je beleid. Ik denk dat uiteindelijk iedereen tevreden is.

De voorzitter: Ik zie de heer Den Heijer ja knikken. Ik geef het woord even aan wethouder Van der Linden.

De heer Van der Linden: Ik heb er niet heel goed op gelet, maar volgens mij wat de heer Den Heijer kwam binnen net nadat we al het eerste blokje hadden gehad over, gaan we een startnotitie maken of gaan we beleid maken? Dan laat ik het even aan u over. Ik wil wel helderheid over wat we gaan opleveren. Als ik een startnotitie maak waarbij iedereen zegt, dat willen we niet, dan doen we iets niet goed. Als ik meteen beleid maak ook niet. Wat mijn suggestie zou zijn, is dat ik terugkom in een sessie als deze met een visie. Dat is licht. Twee A4 is al heel wat. En als u daarvan zegt, hier kunnen we heel goed mee werken, dan werken we dat uit in beleid. En beleid kan kort. Hoeven niet veel bijlagen bij. Ook weinig data of andere dingen. En dan wordt dat als raadsvoorstel naar de raad gestuurd.

De voorzitter: Dan ga ik gewoon even ouderwets stemmen met vingers. Wel één per fractie, alstublieft. Wie is het eens met het voorstel van wethouder Van der Linden? Helemaal goed. Dat is een meerderheid. Dan gaan we het zo doen. Het was wel even werken, volgens mij, nadenken en Mentimeter. Maar ik moet zeggen, als voorzitter vond ik het een prettige samenwerking. Iedereen heeft zijn input kunnen geven en zijn zegje kunnen doen, wat belangrijk was. Zal ik het nog samenvoegen of heeft iedereen last van de hitte en is er klaar mee? De afspraak is duidelijk. Dan houden we het hierbij. Dank jullie wel.

4. Instemmen met de notitie "Gemeente Dordrecht implementatie Recyclatarief" - Raadsvoorstel (technische sessie)

Wordt samen behandeld met agendapunt 5.

5. Raadsinformatiebrief over Resultaten afvalscheiding Dordrecht – Raadsinformatiebrief (technische sessie)

Voorzitter: De heer Van der Net
Raadsgriffier: Mevrouw Bronsveld
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Van den Berg (CDA)
Mevr. Van Engelen (GroenLinks)
Dhr. De Feijter (ChristenUnie/SGP)
Dhr. Gorter (Op Ons Eiland)
Dhr. Hartmeijer (SP)
Dhr. Katif (Beter Voor Dordt)
Dhr. Kolkiliç (DENK)
Dhr. Kuhlmann (VVD)
Dhr. Van Pelt (Forum voor Democratie)
Dhr. Stolk (VSP)
Dhr. De Vries (VSP)

Portefeuillehouder: wethouder T. de Jonge

Ambtelijke ondersteuning: Mevr. Dreuning, dhr. Fokkens

De voorzitter: Dames en heren, mag ik de aandacht, ook achteraan daar in het leuke onderonsje tussen GroenLinks en de ChristenUnie? Kijk, dan kijken ze wel. Wij gaan beginnen. Het is namelijk 21.00 uur. Deur achter u dicht, alstublieft. Wij zijn hier bij elkaar over het instemmen met de notitie Gemeente Dordrecht implementatie Recyclatarief. Een technische sessie. Ik ga eerst de mensen even langs om te kijken wie er allemaal aanwezig zijn. Over een quorum hoeven we het niet te hebben, zo te zien. Die zijn er meer dan zat. Links dan bij de wethouder.

Mevrouw De Jonge: Dank u wel. Tanja de Jonge, wethouder.

Mevrouw Dreuning: Sjaak Dreuning, ambtelijke ondersteuning.

De heer Fokkens: Pieter Fokkens, ambtelijke ondersteuning.

De heer Katif: Jacques Katif, Beter voor Dordt.

De heer Gorter: Wouter Gorter, Op Ons Eiland.

De heer Van Pelt: Dirk van Pelt, Forum voor Democratie.

De heer De Vries: André de Vries, VSP.

De heer Stolk: Leo Stolk, VSP.

De heer Kolkiliç: Masum Kolkiliç, DENK.

Mevrouw Van Engelen: Yara van Engelen, GroenLinks Dordrecht.

De heer De Feijter: Bart de Feijter, ChristenUnie/SGP.

De heer Kuhlmann: Alexander Kuhlmann, Dordtse VVD.

De heer Van den Berg: Elco van den Berg, CDA Dordt.

De heer Hartmeijer: Raymond Hartmeijer, SP.

Mevrouw Bronsveld: Corine Bronsveld, commissiegriffier.

De voorzitter: En mijn naam is John van der Net. En ik moet u door deze bijeenkomst heen leiden. Even een toelichting. We hebben het veel en vaak over afval in deze raad, omdat de vorige raad de startnotitie en het beleid voor grondstoffenbeleid heeft vastgesteld in december 2020 en 2021. Dit betekent dat ons stapsgewijs de uitwerking wordt aangeboden. Vandaag hebben we het over het raadsvoorstel over de implementatie van de tarieven voor recycling en het aanbieden van afval. Er zijn vragen gesteld in de agenderingstool door de VSP en de Dordtse VVD, die hier vanavond worden beantwoord of aan het dossier zijn toegevoegd. Verder is er ruimte voor het stellen van nieuwe vragen. We gaan eerst even naar een presentatie kijken van de heer Fokkens en mevrouw Dreuning. Dat is correct? Ja. En dan daarna kunnen er vragen worden gesteld. En daar is Clark. En die gaat de presentatie op het scherm wegzetten, neem ik aan

De heer Kolkiliç: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Kolkiliç, wat is de vraag?

De heer Kolkiliç: Tussen de bijlagen staan twee documenten met geheim daarvoor. Kunnen wij ook over die onderwerpen wat in die documenten staan vragen stellen of niet?

De voorzitter: Dan kijk ik eventjes naar rechts, want ik zie hier ook bij de griffie grote vraagtekens.

Mevrouw Bronsveld: Als er gesproken wordt ...

De voorzitter: Geheim. Klopt. Dat zijn er twee. Er staat geheim inderdaad. Benchmark huishoudelijk afval inderdaad. En dat zijn stukken die natuurlijk inderdaad alleen in beslotenheid kunnen worden besproken.

Mevrouw Bronsveld: Dan moet het ook in een besloten gedeelte.

De voorzitter: Met andere woorden, als uw commissie inderdaad deze erbij wil betrekken, dat betekent dat de luxaflex dichtgaat en dat we aan de heer Clark Beemer moeten vragen om alles af te sluiten.

De heer Kuhlmann: Voorzitter, ordevoorstel. Is het misschien mogelijk ... Want ik denk dat er ook een heel groot deel van dit onderwerp in openbaarheid besproken kan worden. Is het niet handiger, of tenminste, om het gewone deel wat we openbaar kunnen doen openbaar te doen en dan besloten aan het einde of/en wanneer dat aan de orde is, om dan die keuze te maken?

De voorzitter: Ik kijk even de heer Kolkiliç ... Die benoemt dit terecht. En de rest van de commissie kan daar ook een oordeel ... Zullen we eerst eventjes dit doen? Mocht er behoefte zijn, dan sluiten we inderdaad de ramen en dan kunnen we het daarover hebben, mijnheer Kolkiliç. Is dat goed?

De heer Kolkiliç: Niet dat ik er per se behoefte aan heb.

De voorzitter: Terecht. Geen verwijt. Dan stel ik voor even aan mevrouw en mijnheer om een presentatie te doen. De vraag is altijd, mogen vragen tussendoor gesteld worden of heeft u liever dat die achteraf worden gesteld?

Mevrouw Dreuning: Ik stel voor dat we de hele presentatie in eerste instantie doen, want de ervaring leert dat de vragen al vaak in de presentatie beantwoord gaan worden. Dan doen we dingen niet dubbel.

De heer Van der Net: Die ervaring heb ik ook dat dat af en toe gebeurt. Misschien als de commissie daarmee akkoord gaat, dan doen we het op deze manier. En dan geef ik u het woord.

Mevrouw Dreuning: Dank u, voorzitter. Inderdaad, de introductie van wat wij noemen recyclatarief in de gemeente Dordrecht vandaag op de agenda. En wat hebben we vanavond op het programma staan? Ik neem u nog heel even mee in het proces tot nu toe. Dan gaan we over wat en waarom recyclatarief. En dan hebben wij vragen gekregen van u die te maken hebben met maatwerk voor doelgroepen, ondersteuning van de inwoners, aanpak in de openbare ruimte, aanpak van communicatie, gemaakte keuzes in het implementatieplan en financiële effecten voor de inwoners. En die hebben we in de presentatie opgenomen. Ik neem nog even mee in het proces, zoals we het tot nu toe gelopen hebben. Dat proces startte in 2019. En in 2019 kwamen er twee belangrijke rapporten naar boven. 1 was het Rekenkameronderzoek dat heeft plaatsgevonden naar het afvalbeheer van de gemeente Dordrecht.

En de belangrijkste conclusie uit dat Rekenkameronderzoek was dat de doelstellingen die de gemeente zich gesteld had met het bestaande afvalbeleid niet gehaald werden. En we hebben in 2015 tot de met 2019 grootschalige proeven in Dordt gehouden, waarin wij allerlei systemen naast elkaar uitgeprobeerd hebben. En die resultaten zijn bekend geworden.

Vervolgens hebben we een expertmeeting gehouden over allerlei thema's die in het grondstoffenbeleid speelden. En u heeft in 2020 het Grondstoffenbeleidsplan vastgesteld. En daarmee, in dat besluit heeft u de uitgangspunten van het grondstoffenbeleid vastgesteld, namelijk een verbetering van de service op grondstoffen, het verminderen en het versoberen van de dienstverlening op restafval, keuzevrijheid voor inwoners daar waar dat mogelijk is en de invoering van tariefprikkel. En u heeft de fasering van het Grondstoffenbeleidsplan vastgesteld. Dat zijn de elementen die vanavond spelen. Er waren nog wat andere punten, maar die zijn vanavond niet aan de orde. Maar die geef ik u mee. En in de fasering, fase 2021-2025, invoering van serviceprikkel. Vervolgens de evaluatie in 2023. Dan het opstellen en goedkeuren van het implementatieplan over de tariefprikkels. Daar zijn we vanavond voor bij elkaar. En dan vervolgens in '24-'25 voorbereiding. Dat is '25 in dit geval. En dan fase 2, '26 en verder, de implementatie van de tariefprikkels. Dat ziet u ook in de balk gehad. We hebben net nog, een maand geleden, anderhalve maand geleden bij elkaar gezeten met een expertmeeting, waarin we op allerlei thema's op het grondstoffenbeleid nog een keer allerlei experts uit het land uitgenodigd hebben. En we werken toe naar een implementatiedatum van 1-1-'26. Hier ziet u deze prikkels, wat we al gedaan hebben en waar we naartoe gaan. We hebben eerst serviceprikkel in de laagbouw ingevoerd. Dat betekent dat we 1 keer in de 4 weken restafval zijn gaan inzamelen. Dat we voor pbd een zomerinzameling hebben ingevoerd. Dat we voor pbd een wekelijkse inzameling hebben ingevoerd. Voor gft een zomerinzameling hebben ingevoerd. Dat we in de zomerperiode, als het gft stinkt, wat vaker zijn gaan inzamelen. En we hebben maatwerk voor luier- en incontinentiemateriaal ingevoerd. Daarnaast hebben we grofvuil tegen betaling aan huis ingevoerd, waarbij het grofvuil op de milieustraat gratis blijft. En we zijn op dit moment bezig met serviceprikkel voor de hoogbouw in te voeren, waarbij de hoogbouw naast de verzamelcontainers voor oud papier ook verzamelcontainers krijgen voor de plasticzakken, zodat ze die niet meer intern hoeven op te slaan. En dat ze ook verzamelcontainers krijgen voor groente-, fruit- en etensresten. Daar valt het tuinafval natuurlijk weg. Maar dat ze die ook gescheiden kunnen inleveren. En de volgende stap, waarvoor we vandaag bij elkaar zitten, is de invoering van de tariefprikkels. Deze heb ik de vorige keer met u behandeld. Voor als er nog vragen zijn strakjes over deze sheet wil ik die graag behandelen. Maar in wezen komt de hele discussie erop neer, het Rijk doet ook aan tariefprikkel. En het Rijk zet de tariefprikkel op het feit dat ze willen dat er minder restafval verbrand wordt. En dat de grondstoffen die in het restafval zitten opnieuw gebruikt kunnen worden. En dat betekent dat ze restafval extra belasten. En dat deden ze tot voor kort alleen maar met een verbrandingsbelasting. En die ging steeds hoger worden. En in de toekomst komt daar een CO2-heffing bovenop.

En dat betekent dat elke ton restafval die we kunnen ombuigen naar een ton grondstoffen niet alleen de verwerking bespaart, want het verbranden van restafval is doorgaans duurder dan het recyclen van grondstoffen, maar daarnaast ook deze twee overheidsheffingen. Wat is het recycletarief? Het recycletarief is het meest makkelijk te vergelijken met de energierekening. Ook de energierekening splitsen we in een vast deel en een variabel deel, waarbij het vast deel voor iedereen gelijk is en het variabel deel afhankelijk is van het gebruik. Dit is de manier, zoals wij in de toekomst ook willen omgaan met de inzameling van restafval.

Dat betekent dat mensen die hun afval goed scheiden minder kwijt zijn aan de afvalstoffenheffing dan de mensen die dat minder goed doen. Daar zit een beloning in voor de mensen die hun afval goed scheiden. En dat betekent ook dat iedereen zelf invloed krijgt op de hoogte van de afvalstoffenheffing. En dan hebben we gekeken wat dat betekent voor heel Nederland. Het plaatje is uit 2022. Ik ben nu bezig met die van 2023 ook in kaart te brengen. We lopen altijd een jaar achter, want we gebruiken CBS-cijfers. En die zijn altijd een jaar na dato pas bereikbaar. Die van '24 komen aan het einde van dit jaar. Maar als we kijken in Nederland ... En dan bekijken we het per stedelijkheidsklasse. Stedelijkheidsklasse 1 is waar wij in zitten, dat zijn sterk stedelijke gemeenten. Stedelijkheidsklasse 5 zijn kleine plattelandsgemeenten. En dan zien we 2 kolommen in deze tabel. Namelijk het aantal kilogram rest per inwoner per jaar. En dan zien we het scheidingspercentage dat in die gemeente gehaald wordt. En in de groene balk zien we de gemeenten die een tariefprikkel hebben ingevoerd en in de rode balk zien we de gemeenten die geen tariefprikkel hebben ingevoerd. En dan zien we, als we naar het gemiddelde kijken, dat het, pak hem beet, zo'n 90 kilo restafval per inwoner per jaar scheelt en zo'n ruim 30 procent aan afvalscheiding per jaar scheelt. Waarbij gemeenten die een tariefprikkel hebben ingevoerd, beduidend beter presteren op het onderdeel van de gemeenten die dat niet gedaan hebben. En dat gaat over alle linies. Deze hebben we de vorige keer ook behandeld. Dit is het stukje waarin we afval altijd op doelstellingen, maar ook op resultaten meten op 4 elementen. Namelijk op milieudoelstellingen, op kostendoelstellingen, op servicedoelstellingen en op het effect in de openbare ruimte. En de uitwerking en de vragen die gesteld zijn, zitten met name aan de rechterkant van onze puzzel. Dat zijn vragen die te maken hebben met service. En het zijn met name vragen die te maken hebben met het effect in de openbare ruimte. En daar gaan we wat verder op in voor vandaag. Eerst maar even op de service. Als je een recycletarief invoert, dan moet je onder alle omstandigheden daar ook maatwerk voor inrichten. En dat maatwerk is er voornamelijk op gericht dat er geen onwenselijke bijwerkingen van de invoering van een recycletarief optreden. Zo zijn er bijvoorbeeld mensen die door ziekte onvermijdbaar extra veel restafval hebben. En dan hebben we het over mensen met dialysemateriaal, stomamateriaal, dat soort zaken. En je wil niet dat deze door een tariefprikkel op het restafval een extra hoge afvalrekening krijgen, want zij hebben niet gekozen om ziek te worden in dat verhaal en ook niet gekozen voor restafval. En ze kunnen het ook niet op een andere manier scheiden. Daar zijn nog geen mogelijkheden voor om die afvalstroom in grondstoffen te scheiden. Daarnaast hebben we ook nu al in Dordrecht mensen die kwijschelding ontvangen voor de afvalstoffenheffing. En wij willen dat ook die mensen in de toekomst een balans vinden tussen kwijschelding van de kosten, maar wel een tariefprikkel houden in het verhaal.

De regelingen lijken heel erg veel op elkaar, maar de insteek is anders. Waarbij we bij de mensen die medisch afval hebben zeggen, je moet niet meer hoeven betalen doordat je ziek bent, is de insteek bij mensen die kwijtschelding krijgen, we schelden het standaard gemiddeld gedrag vrij. En als je er dan voor kiest om meer dan het gemiddelde aan te bieden, dan brengen we dat bij jou in rekening. Dat betekent ook dat de ziekt mensen bijvoorbeeld wel het vastrecht betalen en dat mensen met kwijtschelding geen vastrecht betalen. En ook een gemiddeld aantal ledigingen kwijtgescholden worden. Daarnaast hebben we ook nu al een aantal luier- en incontinentiemateriaal containers in Dordrecht staan.

Die gaan we uitbreiden, zodat die mensen ook hun spullen kwijt kunnen. We hebben een regeling voor mensen, de Dordtse Doorpakkers, die ons helpen om de openbare ruimte schoon te houden. En we kijken naar maatwerkoplossingen voor huizen die gedeelde bewoning hebben. En dat zijn echt maatwerkoplossingen, want het ligt een klein beetje aan hoe dat ingeregeld is in een specifieke locatie. Hoe gaan we onze inwoners meenemen en wat vinden onze inwoners belangrijk? Daarvoor hebben we goed gekeken naar gemeentes die al eerder een tariefprikkel hebben ingevoerd. En het goede nieuws is, omdat meer dan de helft van de gemeente inmiddels een tariefprikkel heeft ingevoerd in Nederland, hebben we best wel veel ervaringsmateriaal. En daaruit kunnen we lezen dat de inwoners voornamelijk een aantal zaken willen weten. Ze willen weten waarom? Dat betekent dat we goede communicatie over het waarom het nodig is moeten uitvoeren. Ze hebben altijd vragen over het wat en hoe. En dat is altijd heel specifiek. Het is niet, wat en hoe verandert er? Nee, wat verandert er voor mij? Dat betekent ook dat wij onze communicatie heel erg specifiek naar specifieke groepen mensen toe proberen individueel te maken. Er is erg behoefte aan een menselijke aanpak. Dat is natuurlijk een open deur. Maar dat is ook in het afvalverhaal enorm het geval. En wij vullen dat wel in op een hele specifieke manier. We hebben in Dordrecht afvalcoaches. En de afvalcoaches gaan daadwerkelijk bij mensen in de buurt het gesprek aan. En dat kan gevraagd en ongevraagd zijn, maar heel vaak zijn het mensen die een probleem hebben voorgelegd. En wij bieden dan aan dat de afvalcoach bij hun specifiek op locatie langskomt. En dan kunnen ze op locatie het verhaal doen. En dan kan de afvalcoach ook op dat moment kijken of er praktische oplossingen zijn, wat er nog moet gebeuren, of er iets vanuit beleid nog toegespitst moet worden, of er iets anders ingeregeld moet worden. Dan maakt dat de lijnen erg kort. Daarnaast is er op het moment dat je gaat afrekenen op het aanbiedgedrag natuurlijk ook behoefte aan inzicht in dat eigen aanbiedgedrag. Onze inzamelaar HVC heeft ... Wij zijn ook niet de eerste gemeente waar HVC een tariefprikkel invoert. Die hebben dat al eerder gedaan. En dat betekent dat de afvalapp van HVC inmiddels voorbereid is dat mensen ook, op het moment dat er een tariefprikkel is, in de app kunnen zien hoe vaak ze al aangeboden hebben en hun eigen gedrag kunnen bijhouden.

De heer Gorter: Voorzitter, even een korte vraag.

De voorzitter: Er was een ...

De heer Gorter: Nee, het gaat niet over ... Kan het zijn dat de mensen thuis de presentatie niet zien? Want ik krijg allerlei meldingen binnen. Ze horen ons wel, ze zien ons wel, maar ze zien niet de presentatie.

De voorzitter: Dat moet bij Clark zijn natuurlijk. Even Clark bellen. Er wordt even gebeld.

De heer Gorter: Graag.

De voorzitter: Gaat u door.

Mevrouw Dreuning: En mensen willen erkenning van hetgeen wat ze aan ons teruggeven. Ze willen dat ze gehoord worden bij klachten en meldingen. En dat betekent dat wij met onze eigen gemeente, maar ook de mensen op het klantcontactcentrum van HVC aanwezig moeten zijn, weten welke vragen gesteld worden voor Dordt en ook daarop de juiste antwoorden kunnen geven. Dan hebben we de aanpak van openbare ruimte. En daar is het woord dat we daar standaard centraal zetten, is dat de aanpak zichtbaar moet zijn. Proactief en zichtbaar. Dat betekent dat we een aanpak van bijplaatsingen en schone aanbiedlocaties hebben. En we hebben de vorige keer bij elkaar gezeten en daar werd al aangegeven dat een aanpak altijd een tijdelijke aanpak is. En dat er daarna iets nieuws verzonnen moet worden, omdat aandacht hetgeen is wat daadwerkelijk het effect oplevert. En aandacht met één element kan je niet vasthouden. Je moet steeds nieuwe dingen bedenken. We doen onafhankelijke metingen in de openbare ruimte. En daarnaast meten we de klachten van de inwoners en we meten de resultaten van de kwaliteit van de grondstoffen. De onafhankelijke metingen huren we een bureau voor in. En die meet gewoon, hoeveel bijplaatsingen zijn er? Hoeveel ligt er naast de container? Wat voor soort spul ligt er naast de container? En hoe verhoudt zich dat in de tijd? De afvalcoaches heb ik al genoemd. En uiteraard hebben we ook specialistische handhaving, waar nodig, en werken we samen met HVC om, als er bijplaatsingen zijn, ook daadwerkelijk snel genoeg op te ruimen.

De voorzitter: Even heel kort. Ik krijg net het antwoord van Clark dat er in deze vergaderkamer en 5 wordt er niet gestreamd. Betekent dat er helemaal geen uitzending is.

De heer Gorter: Voorzitter, ik krijg wel door dat men de sprekers ziet. Naar mijn idee wordt er wel gestreamd.

De voorzitter: Wel gestreamd, ja.

De heer Gorter: Maar de presentatie is niet te zien. U vertelt uw verhaal prachtig, maar niemand kan het volgen.

De voorzitter: De stukken zitten erbij. We hebben het doorgegeven.

De heer Kuhlmann: Misschien is het goed richting de mensen die nu aan het kijken zijn om te wijzen op de website van de gemeenteraad Dordrecht. Het is even zoeken, maar daar is deze presentatie te vinden. Wie kijkt bij de Dordtse Dinsdag van 11 februari in zaal 3, daar is deze presentatie terug te vinden.

De voorzitter: Volgens mij heeft iedereen die nu kijkt dat gehoord, mijnheer Kuhlmann. En op dit moment kunnen we daar niks aan veranderen. Het is voor de griffie om te kijken. Gaat u door weer.

Mevrouw Dreuning: Ik raad het ook iedereen aan om te kijken, want het is best een mooie presentatie.

De heer Gorter: Voorzitter, dat denk ik ook, want daarom komen er vragen.

Mevrouw Dreuning: Communicatie-uitingen. Het is belangrijk dat wij zoveel mogelijk mensen bereiken. En dat is op het afvalonderwerp niet anders dan op alle onderwerpen in de gemeente, we weten dat we niet altijd alle inwoners van Dordrecht bereiken. Daar zijn wij ons van bewust. Dat krijgen we ook, met alle effort die we doen, niet altijd voor elkaar. Maar we proberen wel zoveel mogelijk mensen te benaderen. En daarom gaan we ook met aandacht voor doelgroepen en de wijken om met communicatie. Dat betekent dat we daar waar mogelijk de wijkambassadeurs inschakelen. Dat we op meerdere platforms aan communicatie gaan doen, individueel, analoog in de bus, met de afvalcoaches de straat op, daadwerkelijk in het krantje, digitaal, op allerlei manieren communiceren. Dat we in onze communicatie, daar waar mogelijk, gebruikmaken van plaatjes, zodat mensen die de taal niet altijd helemaal machtig zijn wel uitgelegd krijgen van wat in principe de bedoeling is. We proberen zoveel mogelijk communicatie ook in zoveel mogelijk talen, die relevant zijn, te verspreiden. En daar waar het nodig is, zetten we maatwerk in voor de kwetsbare buurten. En dan de keuzes die we gemaakt hebben en die voorliggen in het recycleplan, in de implementatie van het recycletarief. De eerste is geen keuze, maar dat is een insteek die wij gemaakt hebben voor het recycleplan, is dat we het recycletarief invoeren op basis van volumefrequentie. Dat betekent dat er afgerekend wordt per keer dat je een bak of een zak aanbiedt. En niet per kilo. Dat je daadwerkelijk zelf in de hand hebt wanneer je je bak aanbiedt of een zak aanbiedt, dan weet je dat er een rekening komt. En dan maakt het niet uit of er iemand anders nog een zak in jouw bak gestopt heeft, et cetera. Er is geen invloed van buitenaf op de rekening die er komt. Daarnaast zijn de volgende keuzes gemaakt. Het vastrecht is voor iedereen gelijk. De verschillen zitten in het aanbiedgedrag. Waar we nu intuïtief een verschil gemaakt hebben tussen een- en meerpersoonshuishoudens, met de gedachte eenpersoonshuishoudens bieden waarschijnlijk minder afval aan, zetten we dat nu om in een systeem waarin we zeggen, het vastrecht is voor iedereen gelijk en we gaan inderdaad registreren. Als je minder afval aanbiedt dan wordt je afvalstoffenheffing lager dan wanneer je meer afval aanbiedt. En dat betekent ook dat een gezin dat goed scheidt goedkoper uit kan zijn dan een eenpersoonshuishouden dat dat niet doet. De andere keuze die we gemaakt hebben, we houden de hoogte van het variabele tarief laag. In vergelijking met de meeste gemeenten is de insteek, en die neem ik dadelijk met jullie mee, dat we de variabele tarieven relatief laag houden in vergelijking met andere gemeenten in Nederland.

In onze regio zijn die tarieven overigens wel redelijk de norm, de lagere tarieven. We brengen de ledigingen achteraf in rekening. Dat betekent op het moment dat de afvalstoffenheffing de deur uitgaat, ik verwacht dat dat eind januari, begin februari is, dat we in eerste instantie alleen het vastrecht in rekening brengen. En in het jaar erna brengen we het vastrecht van het volgend jaar in rekening, plus de afrekening van de ledigingen van het afgelopen jaar. Er zijn locaties waar registratie nog niet mogelijk is. We hebben nog een aantal flats waar er inpandig wordt ingezameld, het restafval. En daar is nog geen registratie op, op die containers. Die mensen blijven, net als nu, een ongedeeld tarief betalen voor hun afvalstoffenheffing. En we hebben de keuze gemaakt om maximaal 1 extra bak aan te laten bieden voor restafval. Dat gaat over de bakken aan huis. Dat gaat niet over het aanbieden van zakken. Maar als mensen bakken aan huis hebben, we hebben een aantal mensen die hebben een extra bak, dat mag in de toekomst er maar 1 zijn. En dan betalen ze een extra ledigingstarief voor het hele jaar. En daarnaast betalen ze per aanbieding van de bak, net als alle andere bakken. Wat betekent dit voor onze inwoners? Als we kijken naar de effecten voor inwoners, en dat zien we ook in andere gemeenten, dan zien we dat onze inwoners beter zullen gaan scheiden, want voor de grondstoffen hoeven ze geen extra rekening te betalen en voor het restafval wel. Het betekent ook dat onze inwoners in de toekomst volle bakken en volle zakken zullen gaan aanbieden. En dat betekent ook dat ze minder vaak gaan aanbieden. Dat is ook iets wat er gebeurt. Wat we ook zien in andere gemeenten, omdat een bak van 140 liter aanbieden goedkoper is dan een bak van 240 liter aanbieden en een zak van 30 liter goedkoper is dan het aanbieden van een zak van 60 liter, is dat sommige mensen heel bewust de keuze maken om over te stappen op een kleinere bak of zak en alleen maar kleinere aan te bieden. En dan ga ik jullie nog heel eventjes, want dan wordt het wat duidelijker, meenemen met een voorbeeld rekening, rekentarief. En dan doe ik het even zo. En dan moet u mij even ten goede houden, want de begroting van het volgend jaar en de tarieven van volgend jaar hebben we nog niet. Het rekenvoorbeeld is, als wij op dit moment een recycletarief zouden invoeren, dan hebben we de begroting 2025. En we hebben daar een besparing op het totaal van de kosten, omdat we door de invoering van het recycletarief ook daadwerkelijk gaan besparen op ingeboekt. Dan zou dat betekenen dat we 19,2 miljoen in zijn totaliteit moeten opbrengen vanuit de afvalstoffenheffing. Als wij dan uitgaan van een tarief van 1,50 euro voor een 60 liter zak, dan betekent dat 65 cent voor een 30 liter zak. Dat betekent 3,50 voor een 140 liter container. En dat betekent 6 euro voor een 240 liter container. Als we dat uitrekenen met het aantal verwachte ledigingen dat daar uitkomt, betekent dat de kosten van het vastrecht teruglopen naar 310,86 euro. Dat betekent ook dat de verhouding tussen vast- en variabel recht ... Uit het vastrecht halen we 88 procent van de totale kosten en uit het variabel recht halen we dan bijna 11,5 procent van de totale kosten. Door de verhouding vast-variabel op dit moment zo neer te leggen dat het grootste deel uit het vastrecht blijft komen, creëren we wel de mogelijkheid voor mensen om hun eigen afvalstoffenheffing te beïnvloeden. En houden we het risico op onderdekking enorm klein, omdat we nog niet weten exact wat het gedrag van de inwoners gaat worden. We weten nog niet wat het exacte aanbodgedrag gaat worden. Dan blijft het risico heel erg klein. En zorgen we er ook voor dat de drempel voor het aanbieden van een bak of een zak, dat de weerstand tegen het tarief minder hoog wordt. Maar we zien ook wat het effect is voor de inwoners.

Want als we de tabel eronder zien, en ik zorg dat u daar hier de pdf van krijgt, dan hoeft u dit niet nu over te schrijven, maar dan krijgt u daar ook het plaatje van, dat in dit voorbeeld ziet u in de groene velden dat het voor zowel de inwoners die nu een eenpersoonsheffing betalen als de inwoners die nu een meerpersoonsheffing betalen in dit aanbiedgedrag gunstiger uitkomen dan de huidige afvalstoffenheffing. En in de gele cellen betekent het dat de mensen die u nu een eenpersoonsheffing betalen iets duurder uit zullen komen, maar de mensen die nu een meerpersoonsheffing betalen nog steeds goedkoper uit zullen komen dan nu. En alleen in de rode cellen kom je daadwerkelijk onder alle omstandigheden ook duurder uit. Dit geeft een klein beetje aan, met welk aanbiedgedrag er veranderingen ten opzichte van de huidige eenpersoons- en meerpersoonstarieven optreden. Dan hebt u een beeld van wat een vast-variabel tarief zou kunnen betekenen. Die doe ik niet. Dan die. En dat was wat mij betreft de presentatie. Ee staan open voor vragen.

De voorzitter: Dat vermoeden had ik al dat dat zo was. De heer Hartmeijer steekt als eerste zijn vinger op. En die heeft een vraag, neem ik aan.

De heer Hartmeijer: Dat klopt, voorzitter. Dank voor het woord. Een vraag over de modellen die gehanteerd worden bij recycletarief, die gaan over het scheiden. Want die modellen duiden dan in theorie op een vermindering van restafval. Dat zou je kunnen interpreteren als een succes van goede scheiding. Dan zie je zo'n staatje waarop staat, restafval 5 procent naar beneden. We zijn goed aan het scheiden. Maar professor Gradus, de man schijnt een expert te zijn op het gebied van afvalverwerking, zegt, een groot deel van dat restafval is in die modellen onvindbaar. Dat restafval is feitelijk natuurlijk niet onvindbaar, maar dat wordt ergens gedumpt of dat zit tussen het gescheiden afval, waardoor je feitelijk niet optimaal aan het scheiden bent. De vraag is, wordt er niet te veel vanuit die modellen geredeneerd? En hebben we ook niet een soort ... Dit soort nadelen worden dan niet meegerekend? Dat is eigenlijk de vraag.

Mevrouw Dreuning: Onze professor Gradus is een econoom. Dat is geen afvalexpert. Het is een econometrist. En hij is sterk voorstander van nascheiding. Hij lobbyt sterk voor de nascheiding. Maar een punt wat hij heeft, is wel een terecht punt. En dat is niet vanwege de conclusie die u trekt, die terecht is, maar er is inderdaad minder afval in gemeenten die een goede scheidingsprikkel hebben ingevoerd. En dat kan op verschillende manieren. Maar de totale hoeveelheid afval loopt terug. Echter, dat is het andere deel van het verhaal, en dat er vertelt hij er niet bij, er is een periode waarin er weerstand is. Op het moment dat mensen moeten wennen en er weerstand is, dan vinden er meer bijplaatsingen plaats, dan vinden ze ook ontwijkmogelijkheden in andere stromen plaats. Maar die periode is relatief kort. Die periode duurt zo ergens maximaal negen, tien, elf maanden. Als we daarna meten in gemeenten die een tariefprikkel hebben ingevoerd en gemeenten die geen tariefprikkel hebben ingevoerd, dan zijn de grondstoffen in de gemeenten die een tarief prikkel hebben ingevoerd, voor zowel gft als pbd schoner dan de gemeenten die geen tariefprikkel hebben ingevoerd. Het verdwijnt in ieder geval niet in de grondstofstromen.

Als we kijken naar de totale hoeveelheid afval die wordt ingezameld in de vorm van bijplaatsingen en in de vorm van dumpingen, waarbij wij een verschil maken, een bijplaatsing staat naast een ondergrondse container en een dumping in het buitengebied of een industriegebied, dan loopt ook die totale hoeveelheid afval niet op. Waar gaat het dan wel naartoe? Want we weten het niet exact, maar als we de best educated guess moeten hebben, er is een hele hoop bedrijven die nog meeliften bij het huishoudelijk afval. En op het moment dat er een tariefprikkel wordt ingevoerd, is dat voor hun financieel niet meer aantrekkelijk, want dan moeten ze er ook voor gaan betalen en kunnen ze niet meer profiteren van dat verhaal. Dat afval verdwijnt. Daar gaat een deel van het afval naartoe. En er zijn ook mensen die een commerciële container ergens hebben. En die het huishoudelijk afval in de commerciële container gaan wegbrengen. Dat zijn mensen die een bedrijf aan huis hebben of het meenemen naar het werk en daar wat ... En dan hebben we nog een derde categorie. En ik hoop altijd dat dat de grootste categorie is, maar ik weet dat dat naïef van mezelf is. Mensen gaan ander gedrag vertonen bij de aankoop en vermijden ook een deel van het afval. We zien dat de totale hoeveelheid afval in die gemeenten echt terugloopt. Ze halen ook echt minder afval op.

Restafval en grondstoffen bij elkaar is minder. Maar we halen het niet terug in die categorieën die u net noemde. De conclusie is juist, maar de verklaring niet helemaal.

De voorzitter: Dat is een uitgebreid antwoord in ieder geval, heer Hartmeijer. Ik zag de heer Gorter, die had een vraag.

De heer Gorter: Dank u wel, voorzitter. Ik krijg net de actuele cijfers van Zwijndrecht. Die hadden 230 kilogram afval per inwoner. Dat hebben ze terug kunnen brengen naar 105 kilo. Dat is 55 procent minder afval. Als ik dan naar uw tariefstellingen kijk en u neemt een relatief groot gedeelte in het vast bedrag op. Bent u niet bang dat u de prikkel bij die inwoner weghaalt? Want ik kan me alleen maar een prikkel voorstellen als iemand het in zijn portemonnee merkt, als het financieel merkbaar is. Ik vind het zo'n zeker bedrag en zo'n relatief klein bedrag wat variabel is, ben ik bang dat die Dordtenaar zegt, die paar euro meer maakt me ook niet uit. Waarom is er niet gekozen voor een kleiner bedrag als vast tarief en de prikkel vergroten met een variabel tarief? Of is dat politiek?

De voorzitter: Is de prikkel groot genoeg? Ik vind het een technische vraag dit.

De heer Gorter: Dank u wel.

Mevrouw Dreuning: In de presentatie die ik de vorige keer heb gegeven tijdens de sessie zat er een correlatiewolk. Ik weet niet of u zich die nog kunt herinneren. En de correlatiewolk in Nederland, daarin hebben zich alle gemeenten geplot die een recycletarief hebben ingevoerd in Nederland. En dan hebben we naast elkaar neergezet wat het effect is op het restafval en wat het tarief is per 100 liter. En wat uit die correlatiewolk blijkt, is als je een hoog variabel tarief hebt, dan heb je inderdaad een lage hoeveelheid restafval. Aan die kant om werkt de correlatie wel.

Maar als je een laag variabel tarief hebt, hoeft dat niet te betekenen dat je niet hetzelfde succes hebt op je gescheiden inzameling. Met een laag tarief kun je dezelfde resultaten halen als met een hoog tarief. En het meest duidelijke voorbeeld dat wij in Nederland hebben, is inzameling van statiegeld op blikjes. 10 cent waar mensen 20.000 uur in de apparaten blikjes gaan gooien. Het kopen van een plastic zakje, wat 5 cent in de winkel kost. Laat maar zitten. Ook kleine financiële prikkels in Nederland werken. En we zien dat ook gemeenten die een laag variabel tarief hebben ingevoerd dezelfde stappen kunnen zetten. En volgens mij is het in Zwijndrecht niet hoger dan bij ons.

De heer Fokkens: Een kleine aanvulling.

De voorzitter: Nog een aanvulling. Is goed.

De heer Fokkens: In Zwijndrecht is het tarief niet 1,50, maar 1,70. Vrijwel gelijk. En daar kunnen ze deze resultaten mee halen. Met 1,50 is de prikkel vrijwel gelijk. Ik verwacht dat in Dordrecht het redelijk dezelfde kant uit kan gaan. Alleen het moet zich ook in een aantal jaar bewijzen. We gaan nog bezig met de begroting van volgend jaar en we kijken, samen met de beslissingen die nog gemaakt worden, welke tarieven dan haalbaar zijn.

De voorzitter: Maar goed, we gaan niet de discussie hier voeren of dat u dat gelooft, ja dan te nee natuurlijk, mijnheer Gorter.

De heer Gorter: Nee, daar gaat het mij niet om. Ik bedoel eigenlijk meer, er zijn vanuit 2024 weer nieuwe ervaringscijfers, die toch wel allemaal dezelfde kant uitwijzen. Dat het effect ervan er gewoon is. En dan eigenlijk wat ik wil zeggen, ik vind dat die bewoner te weinig beloond wordt voor zijn werk om te scheiden. Want dat bedoel ik eigenlijk te zeggen.

De voorzitter: Maar uiteindelijk is er dan toch weer de politieke discussie, die we dan dadelijk gaan voeren, mijnheer Gorter. Wie? De heer Kolkiliç.

De heer Kolkiliç: Dank, voorzitter. Eigenlijk een verhelderende vraag. Een klein jaar geleden hadden wij het over het grondstoffenplan. We hadden een RIB gekregen, medio september 2023 of iets later, waarin heel duidelijk stond, de afvalscheiding stijgt in Dordrecht van 48 procent naar 56. Hiermee staat Dordrecht nu in de top 5 van de best scheidende, zeer sterk stedelijke gemeente. Echter kijk ik nu naar de bijlage. En er zit een kopje afvalscheiding in Dordrecht en vergelijkbare grootstedelijke gemeenten 2023. Dan zie ik ons op plek 15 terugkomen. Hebben wij het in een jaar tijd zo slecht gedaan? Kunt u daar wat over zeggen?

De voorzitter: Ik zie dat er iemand antwoord zal gaan geven. Gaat uw gang.

De heer Fokkens: Die vergelijking was gebaseerd op gemeenten zonder recycletarief. En gemeenten met recycletarief doen het beduidend beter als gemeente Dordrecht. Een aantal gemeenten in Brabant, Limburg vallen eronder. En dat zijn die gemeenten die u in dat staatje, ga ik vanuit, ziet.

De voorzitter: Ik heb zo'n idee dat eigenlijk het Nederlandse antwoord is dat u appels met peren vergelijkt, mijnheer Kolkiliç.

De heer Kolkiliç: Ik vergelijk geen appels met peren, voorzitter.

De voorzitter: Dat zeg ik niet.

De heer Kolkiliç: Het staat ook zelfs ... In het jaarverslag van de HVC staat ook dat wij het slechter doen als andere gemeenten. Maar dit heeft niks met tariefprikkel te maken. Het gaat over afvalscheiding.

De voorzitter: Wie? Wie kan ik ... U kunt hem altijd nog eventjes indienen natuurlijk, de vraag, mijnheer Kolkiliç.

De heer Kolkiliç: Ik zal hem anders even technisch ...

De voorzitter: De heer Stolk heeft een vraag.

De heer Stolk: Ik heb een korte vraag. Er werd de begroting vertoont van een 19 miljoen. Dat is dadelijk als er op deze manier gewerkt wordt. Maar is er ook iets te zeggen over wat de kosten nu zijn? Kunnen we hier ook dezelfde kosten ... Of is dat hoger of lager?

De voorzitter: Met die 19 miljoen die er nu staat van ... Die stond er net. Maar uw vraag was, of dat te vergelijken ... Sorry?

De heer Stolk: Hoe is het op dit moment? Is het hetzelfde bedrag? Kunnen we daar vanuit gaan? Of zit er meer winst in of zit er minder winst in? Of welke voegen dan ook.

Mevrouw Dreuning: De begroting die u net zag, die 19,6 miljoen, dat is het huidige bedrag onder de huidige omstandigheden. Wij weten nog niet exact wat de begroting voor het komend jaar doet. Wij hebben op de huidige begroting de tariefprikkel uitgelegd. Wat we wel hebben meegenomen, is dat we ... Wat we wel weten, is dat in het nieuwe systeem je bespaart op de verwerkingskosten. En daarvan hebben we in ieder geval die 4 ton al in dat voorbeeld meegenomen.

De voorzitter: Wie? De heer Van Pelt.

De heer Van Pelt: Ik las, als het goed is, in het voorstel dat het verbranden van afval duurder is dan het hergebruiken. Is dat sowieso het geval of is dat het geval nadat er een verbrandingsbelasting is ingevoerd?

Mevrouw Dreuning: Het ligt een heel klein beetje aan de recycle methode, maar over het algemeen is het zo dat voor bijna alle grondstoffen geldt dat recycling goedkoper is dan verbranding.

We hebben een aantal stromen die we gescheiden inzamelen, maar dat doen we met name vanwege de volksgezondheid, zoals bijvoorbeeld chemisch afval en asbest, waarbij de recyclekosten hoger liggen dan het verbranden van restafval. Maar het verbranden van restafval is een zeer dure methode in zijn algemeenheid ten opzichte van recycling.

De voorzitter: Nog een vraag, mijnheer Van Pelt?

De heer Van Pelt: Ja. Ik ben wel even nieuwsgierig hoe dat met dat recyclen dan zit. Want die grondstoffen worden aangeleverd, die worden neem ik aan dan doorgespeeld naar een industrie die daar weer nieuwe producten van maakt, stel ik me zo voor. Is dat dan iets wat in de regio gebeurt, in het land of gaat dat, wat je ook weleens leest, naar Azië wordt dat verscheept en daar doen ze er dan mooie dingen mee. Is daar een beetje zicht op hoe dat loopt, dat proces?

Mevrouw Dreuning: Ja, over het algemeen is daar heel goed zicht op. Ik zal niet zeggen dat er niet nog eens ergens ... Maar er is een wereldmarkt. En de wereldmarkt bepaalt wel wat de kosten voor recycling met zich meebrengt. Het is niet zo dat het in een hele kleine omgeving wordt bepaald of het een opbrengststroom is of dat hij een kostenstroom is en hoe hoog dat prijspeil op dit moment ligt.

De voorzitter: Terug naar Dordrecht weer vanuit de wereldhandel. De heer Gorter nog?

De heer Gorter: Ja, even voor mijn beeldvorming. Die 19 miljoen gaat toch alleen over het restafval? Totale afval? Kunt u aangeven wat dan het deel is wat dan betrekking heeft op het restafval?

De voorzitter: Van die 19 miljoen, bedoelt u?

De heer Gorter: Van die 19 miljoen, over welk deel hebben we het dan waar we deze misschien wel heel ingewikkelde materie voor in het leven gaan roepen?

Mevrouw Dreuning: Zo werkt het recycletarief niet, want ik begrijp waar de vraag vandaan komt. We hebben niet een recycletarief dat we alleen op de kosten van het restafval zetten. Het is niet zo dat we de keuze maken om de kosten van het restafval separaat in rekening te brengen, specifiek aan de inwoners. We hebben de totale kosten die in de afvalstoffenheffing zitten. En omdat we op de totale kosten zeggen, wij willen graag met een prikkel onze inwoners bewust maken van het feit dat we grondstoffen moeten scheiden en minder restafval moeten aanbieden, kiezen we ervoor om een deel van de totale kosten middels het restafval bij de inwoners in rekening te brengen. Het is niet zo dat die 1,50 toe te rekenen zijn aan alleen maar het restafval of dat dat het hele restafval bedraagt. Die link tussen de kosten ... Het gaat over de totale heffing. En in die totale heffing kiezen we ervoor om een deel van de kosten in de tariefprikkel te stoppen.

De voorzitter: De heer Stolk. Ik zie de heer Gorter nog steeds nadenken. De heer Stolk.

De heer Stolk: Het gaat toch even over voor- of nascheiding. We hebben het vorige keer, een maand geleden gehad en toen waren er echt deskundigen die zeiden, het is misschien wel beter om toch eens een keer na te denken over nascheiding. Nou is dit hele traject ... Vanaf '21 tot '25 loopt dat nu. Maar wat gebeurt er nu als toch blijkt als het ingevoerd is dat het eigenlijk niet zo werkt als dat het gepland is?

De voorzitter: Ik begrijp de vraag natuurlijk, maar wij hebben het op dit moment over het recycletarief. Daar hebben we toe besloten. Een wat dan vraag is ook een politieke vraag meer. Dan denk ik niet dat we dat aan de ambtenaren ... Daar moeten neerleggen, mijnheer Stolk. De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Voorzitter, ik heb drie vragen. Is het goed als ik ze gewoon per stuk stel, antwoord en dan door naar de volgende vraag? Dat is misschien makkelijk ...

De voorzitter: Dat is altijd veel duidelijker, mijnheer Kuhlmann. Gaat uw gang.

De heer Kuhlmann: Dan begin ik met de eerste vraag. En die gaat over, in het raadsvoorstel staat dat het college uitvoering gaat geven aan de notitie implementatie recycletarief. En in die notitie staat op pagina 17 ... Wordt ook de medische container aan huis genoemd. Nou weet ik ook dat er in de notitie op verschillende plekken verschillende opties staan. Maar even voor alle duidelijkheid.

Ik ben gewoon benieuwd als dit voorstel zou worden aangenomen, betekent dat dat die medische container dan wordt geïntroduceerd? Of begrijp ik dat verkeerd?

De voorzitter: Niet alle twee tegelijk, alstublieft.

De heer Fokkens: Dit is typisch een vorm van maatwerk. Voor medisch afval is net uitgelegd dat we daar een financiële compensatie voor in het leven hebben geroepen. Er zijn op het moment een heel klein aantal huishoudens met stoma-afval. En dat is een maand in de tuin niet echt een pretje. Daar hebben we die container voor medisch afval verstrekt. Dat is typisch hoe we in kunnen spelen op individuele gevallen, binnen de kaders van de afvalstoffenverordening en de regels die we afspreken.

Mevrouw Dreuning: En voor de zekerheid, die medische container gaan we niet in het leven roepen, die bestaat al. We hebben al mensen die daar gebruik van maken.

De voorzitter: De tweede vraag, de heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Dank. Helder. Er is in de presentatie ook gesproken over pilots die er uitgevoerd zijn of die lopen. Ik ben even benieuwd, heb ik het goed dat er geen pilot loopt of gelopen heeft met het betalen per zak of per klike?

Mevrouw Dreuning: U bent correct. In Dordrecht heeft er geen pilot gelopen voor het betalen per bak of klike. Wat ik u ook zei, we hebben natuurlijk wel meer dan de helft van de gemeenten in Nederland waar dit ingevoerd is, waar wij cijfers van hebben.

De voorzitter: En dan vraag drie.

De heer Kuhlmann: Dat is meteen een mooi bruggetje naar inderdaad de derde vraag. Want er werd inderdaad ook gerefereerd aan de ervaring in andere gemeenten. Er zijn natuurlijk heel veel verschillende gemeenten in Nederland. En sterker nog, de meeste gemeenten zijn natuurlijk gemeenten met veel minder inwoners, met een veel meer plattelandskarakter. En omdat er verschillende eigenschappen zijn tussen gemeenten, werkt natuurlijk zo iets anders uit. Ik ben benieuwd, heeft u ook cijfers voor gemeenten met die vergelijkbaar zijn met Dordrecht, met 122.000 inwoners of meer, wat daar de ervaringen zijn?

Mevrouw Dreuning: Als we kijken naar afvalinzameling, dan is het niet per se de hoeveelheid inwoners, maar het heeft te maken met welk type bebouwing wat belangrijk is. Of je veel hoogbouwpercentage in je gemeente hebt. En wij hebben ook contacten met bijvoorbeeld een Gouda, een gemeente als Deventer, een gemeente als Maastricht. Dat zijn allemaal grootstedelijke gemeenten die met grootstedelijke problematiek, multicultureel, veel laagtaligheid, veel verschillende bebouwing, veel mensen die in appartementen wonen en die niet heel veel in pandige opslag hebben. En die hebben ook goede resultaten gehaald met de invoering van het recycletarief.

De voorzitter: Jazeker.

De heer Kuhlmann: Want ik hoor zeggen, Gouda en Deventer. Dat zijn natuurlijk gemeenten die echt een flink stuk kleiner zijn dan Dordrecht. Maastricht is misschien iets vergelijkbaar qua inwoneraantal, maar natuurlijk qua verdere samenstelling wel echt ook weer wat anders. Is er een gemeente ... Want er zijn natuurlijk best een aantal gemeenten die natuurlijk qua omvang en samenstelling wat beter te vergelijken zijn met Dordrecht. Zijn er gemeenten die goed te vergelijken zijn met Dordrecht, waar men werkt met deze systematiek van betalen per zak of per klike? En zouden we daar wat meer over kunnen horen, over de ervaringen in die gemeenten?

De voorzitter: Zijn er inderdaad die voorbeelden met betrekking tot ongeveer gelijkwaardige gemeentes?

De heer Fokkens: De gemeenten die Sjaak genoemd heeft, die zijn juist heel erg vergelijkbaar door de problematiek met veel hoogbouw en ook een historische '...' van behoorlijke omvang. Maar er zijn ook grotere gemeenten, zoals gemeente Ede en Apeldoorn, die qua bewonersaantallen weer groter zijn. Ook die kunnen we vergelijken. Alleen die hebben weer iets minder hoogbouw als gemeente Dordrecht. Daarom vind ik ze minder vergelijkbaar. Maar ze zijn er zeker.

De voorzitter: De heer Gorter. Sorry, de heer Katif ook? Was een bescheiden vingertje, mijnheer Katif.

De heer Katif: Zo moet je ook zijn. Wij mogen namelijk niet uit de benchmark citeren. En volgens mij de vragen zoals ... Terechte vragen van de heer Kuhlmann ...

De voorzitter: Piep.

De heer Katif: Piep. Staan wel een aantal dingen in. Die staan er echt in.

De voorzitter: Ik bedoel, er wordt niet geciteerd natuurlijk op dit moment.

De heer Katif: Dat doe ik ook niet.

De voorzitter: Maar correct dat die benchmark inderdaad staat als vertrouwelijk. Maar goed, die is wel beschikbaar natuurlijk, maar dan inderdaad in alle vertrouwelijkheid.

De heer Fokkens: En er is ook een openbare versie van het rapport. Die is voor iedereen online ook zichtbaar. Daar is ook al heel veel informatie juist op dit niveau te vinden.

De voorzitter: Nou moet ik wel persoonlijk even zeggen dat ik niet begrijp waarom een benchmark als vertrouwelijk staat. Maar ik kijk naar de griffie. Maar goed, de wethouder weet het wel? Ja. Ik begrijp ook niet alles. Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, ik ga nog even terug naar een onderwerp wat net in het begin was. Waren er nog vervolgvragen aan de andere kant? Nee. Want de vraag van de heer Gorter aan het begin over de balans tussen vast en variabel tarief vond ik wel een interessante. Nu hebben we het vaste tarief in het begin nog nodig om de kosten te dekken. En het variabele is het voordeel wat we de inwoner kunnen bieden. Maar ik hoorde ook een soort hoop om de inwoner nog meer te belonen. Zijn dat knoppen waar we later nog aan kunnen draaien? Stel dit werkt gigantisch goed in Dordt en we kunnen dat vaste tarief naar beneden gooien en de inwoner nog meer controle geven over wat ze zelf gaan betalen voor restafval, is dat iets waar we nog aan kunnen draaien of staat dit straks vast voor de komende tien jaar?

De voorzitter: Volgens mij zijn knoppen juist om eraan te draaien altijd. Maar gaat uw gang.

Mevrouw Dreuning: Het is in andere gemeenten ook wel gebruikelijk. Wat we altijd adviseren, is om als je start het percentage uit het vastrecht zo hoog mogelijk te houden, omdat je nog niet weet hoe je eigen inwoners exact gaan reageren. Op het moment dat je wat verder bent in het traject, zou je inderdaad de keuze kunnen maken om meer naar het variabel recht neer te zetten en minder naar het vastrecht. Wat andere gemeenten ook nog weleens doen, is dat ze alle verhogingen van de kosten in de toekomst naar het variabel recht alleen maar omslaan. Dat betekent dat je het vastrecht min of meer dan vasthoudt en dat je alle verhogingen ... Want ook in de toekomst, zoals we al zeiden, de verhoging van de CO2-heffing en de verhoging van de verbrandingsbelasting komen er gewoon aan. Het is niet zo dat het heel veel goedkoper gaat worden in de toekomst. We verwachten dat het duurder wordt, maar dat dat alleen op het variabel terecht omgeslagen gaat worden. Die opties zijn er.

De voorzitter: De knoppen zijn er om aan gedraaid te worden. De heer Gorter.

De heer Gorter: En de knoppen zijn om ingedrukt te worden. Die zijn er ook nog. Ik moet in een keer denken, ik woon in het mooiste hofje van Dordrecht. Daar hebben wij een prachtig systeem. We hebben niet allemaal een grijze bak en we hebben niet allemaal een groene bak. Ik heb een grijze bak. Die gebruik ik samen met mijn buurman. En ik heb de groene bak niet, want die mag ik gebruiken van mijn buurman. Ik heb groen niet, grijs wel. Zijn daar ervaringen mee? Want de hele binnenstad werkt op die manier, het delen van bakken. Hoe gaan we dat meten? Hoe gaan we ervoor zorgen ... Want ik zie het helemaal gebeuren, er komen straks allemaal bakken bij, want ik wil niet voor mijn buurman betalen. Hebben jullie daar ervaring mee? Hebben jullie daar rekening mee gehouden? Kennen jullie dat fenomeen in de stad? Kijk, in een heleboel wijken buiten Dordt heeft iedereen zijn eigen bak, maar in het centrum worden bakken gedeeld.

De voorzitter: Het is wel mooi dat er bakken gedeeld worden, mijnheer Gorter.

De heer Gorter: Kliko's gedeeld worden.

De voorzitter: Maar dan is de vraag of dat daar rekening mee worden geworden?

De heer Gorter: Kliko's gedeeld worden. Want anders in zo'n klein straatje, dan staat het helemaal vol met bakken. Dat wil je niet.

De voorzitter: Ik denk dat de vraag duidelijk is. Wordt daar of kan daar rekening mee worden gehouden?

Mevrouw Dreuning: Technisch gezien kan de lezer van de chip niet zien welke zakken van u en welke zakken van de buurman in de bak zitten. Laten we daar heel duidelijk over zijn. Dat leest hij niet uit. Weten wij niet uit gemeenten waar deze varianten nog steeds wel gebruikt worden? Ja, dat gebeurt in andere gemeenten ook nog steeds, ook waar een tariefprikkel is ingevoerd. Maar dat behelst dan wel dat u en uw buurman samen door een deur kunnen en samen de rekening kunnen delen. En dat dat is dan wel het effect.

De heer Gorter: Voorzitter.

De voorzitter: U kunt blijven delen, hoor ik, mijnheer Gorter.

De heer Gorter: Ik deel graag, maar ik weet als het deel over geld gaat, dan worden heel veel mensen ... Nogmaals, is die ervaring er? Want dat is eigenlijk de vraag die ik heb. Want ik kan me voorstellen dat dat toch wel probleempjes gaat opleveren.

Mevrouw Dreuning: Zoals ik al zei, die variant kennen we inderdaad wel dat dat gebeurt. Het gebeurt, moet ik ook wel heel eerlijk zeggen, meer met grondstoffencontainers, waar geen tariefprikkel op zit, dan met restafvalcontainers.

De voorzitter: Ik hoor een uitnodiging. De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Dank, voorzitter. Kunnen inwoners straks ook, naast dat ze een container hebben aan huis, dan een afvalpas krijgen, zodat ze zelf ervoor kunnen kiezen om hun afval eventueel wel in de container die ze op het pad hebben staan te doen of eventueel met die vuilniszak de wijk in te lopen ...

De voorzitter: De keuze tussen een zak of een klike, toch?

De heer Van den Berg: Ja.

De voorzitter: Heel simpel. Zak of bak.

De heer Van den Berg: En eigenlijk wel de mogelijkheid hebben om een pas te hebben en een container op pad.

De voorzitter: Kan dat?

De heer Van den Berg: Is dat een optie?

Mevrouw Dreuning: Dat is niet een optie die we in eerste instantie voorzien hebben. En de reden daarvoor is dat we heel goed kijken naar de hoeveelheid ondergrondse containers die er nodig zijn voor de mensen die daadwerkelijk alleen maar aangewezen zijn op een ondergrondse container.

En als we vervolgens mensen uit de laagbouw, die wel de mogelijkheid hebben om een bak aan huis de stallen, vervolgens daar ook op laten gaan, dan moeten we heel veel meer containers in Dordrecht gaan plaatsen. En de vraag is of die infrastructuur past, met name in de wat drukkere wijken in de binnenstad.

De voorzitter: De vraag stellen, is hem beantwoorden bijna, denk ik. Ik kijk eventjes rond naar de commissie. De heer Katif nog.

De heer Katif: Voorzitter, ik durf hem haast niet stellen, want ik probeer hem technisch te stellen. Als het niet zo is, dan moet u mij maar even corrigeren.

De voorzitter: Ik hou mijn hand bij de knoppen.

De heer Katif: Ik zie namelijk, althans het college beweert dat een recyclatarief noodzakelijk is. Dat hebben we begrepen. En dat hebben we overal kunnen lezen. Maar wat ik eigenlijk niet begrijp, waarom niet in eerste instantie vol inzetten op wat men noemt een betere afscheiding van restafval en gft? Want ik ga niet over nascheiding, want dan wordt het inderdaad politiek. Het lijkt net een soort ei van Columbus, terwijl dat dat niet is.

De voorzitter: Maar dan gaat u toch inderdaad naar een ander systeem. En op dit moment ligt hier op tafel natuurlijk het recyclatarief.

De heer Katif: Dat is het ook, het recyclatarief.

De voorzitter: Dan wordt het inderdaad een politieke discussie, mijnheer Katif. Ik begrijp hem, maar daar zijn we hier op dit moment niet voor.

De heer Katif: Hoe noodzakelijk is dat eigenlijk dat je in een recycle tarief invoert?

De voorzitter: Maar ook dat is een hele politieke vraag, mijnheer Katif.

De heer Katif: Laat maar.

De voorzitter: Ik kan er ook niks aan doen.

De heer Fokkens: De keuze is inderdaad politiek. Waar we gewoon ambtelijk naar gekeken hebben, is ook landelijk, ook in vergelijkbare gemeenten, wat doet de inzameling, hoe kan je de nuttige toepassing van grondstoffen verhogen en de hoeveelheid afval wat je moet verbranden verlagen en wat doet dat met de kosten?

De voorzitter: En daarvoor ligt er op dit moment een besluit over ...

De heer Fokkens: Ook in de benchmark is dit het systeem.

De voorzitter: Ik begrijp de poging, maar ik had hem eigenlijk al afgekapt. Vandaar.

De heer Katif: Voorzitter, sorry, maar het was echt een technische vraag. Zoals de heer naast mij ...

De voorzitter: Het is toch fijn dat er een kort antwoord wordt gegeven, mijnheer Katif.
De heer Van Pelt.

De heer Van Pelt: Dank u wel. Ik heb ook een vraag die ik eigenlijk niet durf te stellen, maar het gaat over het volgende. Een tijdje geleden maakte ik een praatje met de schoonmaakster bij ons op het werk. En wij scheiden daar ook keurig het afval. Maar zij vertrouwde mij toe dat ... Ze zei, als jullie allemaal weg zijn, dan klieper ik van die drie bakken alles in een vuilniszak en dan wordt er iets mee gedaan. En ik had weleens vaker zo'n soort gerucht vernomen dat soms ook ander materiaal toch wordt verbrand, omdat het een energiewaarde heeft, enzovoorts. Gaat dit ergens over of is het echt een complottheorie?

De voorzitter: Complottheorieën gaan we hier zeker niet aan doen. Maar waar u het over heeft, is bedrijfsafval. En waar wij hier nu over hebben, is huishoudelijk afval en de scheiding daarin. En dat is een hele andere discussie, mijnheer Van Pelt.

De heer Van Pelt: Dat gaat over hetzelfde afval hoor.

De voorzitter: U stelt het, maar we hebben het hier over huishoudelijk afval en niet over bedrijfsafval.

De heer Van Pelt: Dan gaat de vraag natuurlijk over huishoudelijk afval. Waar het mij om gaat, is dat er dat soort verhalen wel de rondte gaan. En dat ik eigenlijk wel benieuwd ben, is dat waar? Gebeurt dat of gebeurt dat soms? Wat is het reële beeld hier dan in?

De voorzitter: Heel kort dan.

Mevrouw Dreuning: De enige reden waarom grondstoffen verbrand worden, is als ze afgekeurd worden. Als er te veel vervuiling in zit en dan een vracht afgekeurd wordt. En dan kijken ze ook nog of ze eerst een deel van de vracht alleen maar hoeven te verbranden. Want onder alle omstandigheden is het gunstiger om een stroom die gescheiden ingezameld is te recycleren dan om het te verbranden.

De voorzitter: Heeft u toch nog een kort antwoord, mijnheer Van Pelt.

De heer Van Pelt: Ik vond het eigenlijk best een goede vraag.

De voorzitter: Ik ken meer mensen die dat vinden. De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Dank u, voorzitter. Ik heb zojuist even die benchmarks gelezen. Ik ga natuurlijk niet vertellen wat erin staat. Maar ik kan wel vertellen wat er niet in staat. Daar staan geen zaken in over naastplaatsingen of handhavingskosten. En dat is natuurlijk iets wat wel van belang is, omdat we ons natuurlijk zorgen maken over, hoe pakt dat uit?

En daarom gewoon de technische vraag, is het mogelijk om een sessie te organiseren waarbij er mensen vanuit een gemeente met meer dan 122.000 of 120.000 inwoners, echt met een beetje stedelijk profiel, waar men werkt met dit systeem van betalen per zak of per kliko, waar men wat meer informatie geeft over, wat is in de praktijk ... Hoe loopt dat met naastplaatsingen, met handhavingskosten?

De voorzitter: Maar in feite stelt u om daar een aparte sessie voor te beleggen dan?

De heer Kuhlmann: Ik snap dat nu vandaag daar het antwoord niet voor op te geven is. Maar ik ben benieuwd, hebben uw collega's in het land ...

De voorzitter: Ik geef de ambtenaren de kans. Het is eigenlijk een technische vraag voor extra meer info. Is daar een antwoord op te geven?

Mevrouw Dreuning: Als u naar een van de andere bijlagen kijkt, die bij het stuk zijn gevoegd, daar zit ook een rapport in van IPR Normag. En dat gaat meer in op de bijplaatsingen en op de vervuiling van de grondstoffen van de gemeenten die een recycletarief hebben ingevoerd. En dat geeft waarschijnlijk meer achtergrond en inzicht in de vraag die u stelt.

De heer Kuhlmann: Concrete vraag. Gewoon een gemeente met 122.000 inwoners of meer met een stedelijk profiel, zoals Dordrecht, als wij dat ... Dat is natuurlijk nu niet de vraag. Maar als de wens van de commissie is om daar iets mee te doen, zou u dat kunnen organiseren?

De heer Fokkens: Dat kan, want bij de zoektocht naar sprekers voor de sessie die we onlangs gehad hebben, is ook contact geweest met Gouda en gemeente Ede. En die konden niet aanwezig zijn, maar die hebben ons allebei uitgenodigd om ook langs te komen, als daar behoefte aan is. Deventer zou ook kunnen, maar dat is wat verder weg. Die ruimte is er zeker.

De voorzitter: Maar goed, dat is uiteindelijk natuurlijk aan de commissie en bij de griffie om dat te agenderen natuurlijk. Wie? De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Ik werd nog even getriggerd inderdaad door het antwoord op de vraag van de heer Van Pelt. Wie bepaalt uiteindelijk dat die grondstoffenstroom wordt afgekeurd en dan richting de verbranding gaat?

Mevrouw Dreuning: Degene die de verwerker is, die accepteert al dan niet de grondstoffenstroom die wij aanleveren. En daar zijn acceptatiecriteria voor. En die acceptatiecriteria hebben wij ook. En aan die acceptatiecriteria wordt getoetst. En als we het dan bijvoorbeeld over ... Laten we dan maar een voorbeeld nemen. Als we het over pbd hebben, plastic, blik en drinkpakken, dan heeft de verpakkingindustrie, samen met de VNG, dat is de Vereniging van Nederlandse Gemeenten ... Die wordt dan vertegenwoordigd door de branchevereniging. En de sorteerdere. Die hebben allemaal rond de tafel gezeten.

Daar is een volledig convenant met toetsingsmethode uit opgesteld. En die toetsen dan bij aankomst, bij de verwerking of die vracht voldoet aan. En aan de hand daarvan wordt er een besluit genomen.

De voorzitter: Beste commissie ...

De heer Fokkens: En het is ook altijd mogelijk, als er behoefte aan is, om gewoon bij HVC te kijken hoe dat in zijn werk gaat. Want ik ben er zelf ook weleens geweest, omdat ik me afvroeg waarom er afkeur was. En dan zie je in de praktijk wat er goed gescheiden wordt en wat er ook misgaat.

De voorzitter: Volgens mij zijn er zelfs op YouTube allerlei filmpjes te vinden waar je op kan zien inderdaad hoe dat gebeurt. Tenminste, daar heb ik het weleens op gezien. De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Nog even op dit punt. Het zit hem echt, de zorg om de naastplaatsingen en wat je op straat ziet, hoeveel zakken ernaast een bak komen wanneer je dit invoert. En we horen natuurlijk hele enthousiaste verhalen. Maar ik ben toch even benieuwd. Ik zit te kijken, Gouda is echt een heel ... Dat zijn 50.000 inwoners minder.

Dat is wel een hele andere schaal. Maar als het lukt om inderdaad in een gemeente die echt goed vergelijkbaar is met Dordrecht, dat is misschien logistiek wat onhandig om daar dan helemaal naartoe te gaan, maar als er iemand van daar hiernaartoe kan komen om ons even mee te nemen van, waar loopt men tegenaan en hoe wordt dat opgelost?

De voorzitter: Uiteindelijk is dat natuurlijk aan de commissie om dat te beoordelen of we dat die manier nog doen of dat we voldoende info hebben. De heer Gorter nog een keer?

De heer Gorter: Ja. Mag ik even reageren, via de voorzitter, op mijnheer Kuhlmann.

De voorzitter: Zeker. Ja.

De heer Gorter: Begrijp ik het goed, is dat eigenlijk de vraag is, de VVD is bang dat de Dordtenaar de zak naast de container gaat zetten of naast de bak gaat zetten? Dat is eigenlijk de vertaling.

De voorzitter: Dan wordt het weer politiek. De heer Kuhlmann vraagt alleen om info.

De heer Gorter: Om te ontwijken dat je het niet hoeft te betalen, zet je de zak ernaast. Ik weet niet hoe je dat met een bak moet doen. Maar ik snap hem niet helemaal. Kijk, een zak snap ik. Maar een bak kan je er naar mijn idee niet naast zetten. Die inhoud moet je toch ergens laten.

De voorzitter: Maar goed, we gaan in discussie met elkaar. Dat was niet de bedoeling van deze sessie. Begrijp ik wel. Maar de heer Kuhlmann geeft alleen maar aan dat hij info wil hebben. En daar zit dan ... U vult dat in van, wat zit erachter?

De heer Gorter: Dat begrijpen we elkaar verkeerd. Ik vind zijn vraag heel interessant, omdat ik die vraag ook al heb. Alleen ik kan hem met een zak begrijpen, maar met een bak niet begrijpen. Ik probeer een beetje de gedachtegang achter die vraag wat helder te krijgen. Overigens is dat volgens mij dan voor iedereen van belang. Niet alleen voor mij.

De voorzitter: Bijplaatsen doe je met een zak en niet met een bak, volgens mij. Met andere woorden, we hebben het over zakken dan toch, mijnheer Kuhlmann? Juist. Duidelijk. Wie nog meer? Dan ga ik concluderen. Mevrouw Van Engelen toch nog? Een heel klein vingertje was het. Dat ik dat ga doen nu, is dat goed? Dat ga ik ook even ... Wees maar niet bang. Ik ga dat even opnoemen. Maar ik vraag alleen even of de commissie klaar is op dit moment met het stellen van vragen over de info. De vraag is, is er voldoende informatie verzameld om tot een politiek standpunt over het raadsvoorstel te komen, plus behandelbesluit over de raadsinformatiebrief met achtergrondinformatie. Voorstel is natuurlijk om de RIB ter kennisname naar de raad te sturen. Het is feitelijk achtergrondinformatie. De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Of we voldoende informatie hebben, daar denken wij dat we toch nog wat meer informatie kunnen gebruiken. En dat zit hem dan specifiek in dat aan de ene kant natuurlijk een lopende presentatie zojuist. Aan de andere kant ook het risico met naastplaatsingen. En voordat we een volgende stap zetten, om eventjes echt goed stil te staan van, wat zijn de ervaringen in vergelijkbare gemeenten op dit onderwerp?

De voorzitter: U stelt gewoon voor om beeldvormend nog inderdaad op dit onderwerp verder te gaan. Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, dank u wel. Normaal gesproken sta ik te springen voor een voorstel, zoals de heer Kuhlmann nu doet, want informatie is er bijna nooit genoeg. Maar ik merk dat ik er nu een beetje moeite mee heb, omdat we zijn al heel erg lang bezig met de afvalproblematiek. Dit beleid is gebaseerd op politieke keuze die lang geleden al zijn gemaakt. En de Dordtse inwoner zit al heel erg lang op ons te wachten, totdat er helderheid is. En we hebben het hier vanavond over dat recycletarief. Daar bijkomstig dat we een uitgebreide technische sessie hebben gehad over afval, waarin ik me in ieder geval kan herinneren dat we het ook over naastplaatsing hebben gehad. Want ik heb daar een verhaal gehoord dat dat wel een correlatie heeft met een tariefprikkel. Dat het geen correlatie heeft met een tariefprikkel. Wat mij betreft hebben we daarover ook al veel informatie ingewonnen. Niet alleen deze periode, maar ook zelfs in de vorige raadsperiode al. Ik voel nu eigenlijk toch een soort plicht naar de inwoners om nu politieke keuzes te gaan maken. Want alle informatie die we willen, daar zit natuurlijk ook een politieke gedachte achter. En ik denk dat we daar allemaal wel over uit zijn. Laten we het ook met elkaar nu gaan doen, met elkaar in debat gaan en die keuzes maken, zodat de Dordtse inwoner ook duidelijkheid krijgt en dat dit niet als een onzekerheid boven het hoofd blijft hangen.

De voorzitter: Om even samen te vatten, u vindt dat dit stuk ter kennisname kan naar de raad? Oordeelsvormend ja, sorry. Staat het er? Ja. Ik zit even te kijken in het voorstel. Inderdaad oordeelsvormend om dat nader te bepalen. De heer Kolkiliç.

De heer Kolkiliç: Voorzitter, ik zal kort zijn. Ik sluit me aan bij de woorden van de heer Kuhlmann.

De voorzitter: Ik hoor oordeelsvormend. Ik hoor meer info. De heer Katif.

De heer Katif: Ik sluit me volledig aan bij de woorden van de heer Kuhlmann.

De heer Gorter: Wij ook bij de heer Kuhlmann. Dit is allemaal gebaseerd op cijfers van '23. Ik zou dan echt ook wel de cijfers van '24 willen zien. Ik weet niet wanneer die gereed kunnen zijn?

De voorzitter: Ik heb volgens mij goed geluisterd. En die zijn pas aan het einde van dit jaar beschikbaar. De heer De Vries.

De heer De Vries: Dank u, voorzitter. Wij sluiten ons ook aan bij het voorstel van de heer Kuhlmann.

De voorzitter: Meer info?

De heer De Vries: Ja.

De voorzitter: Hoeveel moeten we er hebben daarvoor? Drie? Drie. Kijk, dan hoor ik inderdaad dat in ieder geval voldoende mensen nog voor meer info zijn. De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Als aanvulling op de heer Kuhlmann. Er zijn ook gemeentes van vergelijkbare grootte die dit systeem hebben ingevoerd en weer hebben afgeschaft. Ik denk dat dat ook wel handig is om dat misschien mee te nemen. Bijvoorbeeld Arnhem en Enschede, om maar een voorbeeld te geven.

De heer Katif: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Katif.

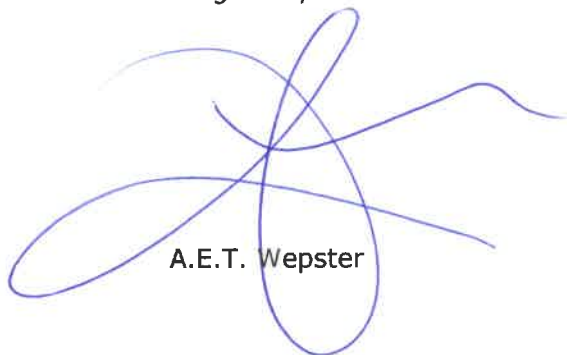
De heer Katif: Dat is een aanvulling. Het rechtvaardigt ook namelijk datgene wat de heer Kuhlmann ook zegt, dat je gewoon meer informatie moet hebben in vergelijkbare steden. Het klinkt onaardig, maar het is gewoon zo. We moeten gewoon een afgewogen beslissing nemen als raadsleden. En ik vind dat je daar ... Je moet alles gewoon weten. En dan kun je gewoon gedegen een besluit nemen.

De voorzitter: Ik kijk ook nog eventjes naar de griffie. Er is een meerderheid voor nog een beeldvormende sessie. En dan even met betrekking met name tot vergelijkbare steden en ook met betrekking dan tot bijplaatsing. Dat is wat ik in ieder geval gehoord heb. En dan denk ik dat dat uiteindelijk de conclusie is.

En dat we dan daar weer verder in gaan. En dan sluit ik deze vergadering. En dan wens ik u een prettige avond nog. En neem de spullen alstublieft mee.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 11 maart 2025.

De griffier,

A.E.T. Wepster

De voorzitter,

P.A.C.M. van der Velden